

Primorske novitadi

BROJ 3 / PROSINAC 2015.

LIST GRADA CRIKVENICE

**ČESTIT I BLAGOSLOVLJEN
BOŽIĆ I SRETNA NOVA
2016. GODINA**

ADVENTSKI PARK
RAZVESELIO MLADO I STARO

NAJSTARIJI RIBAR
– ALBIN KLEMENT

REKORDAN GRADSKI PRORAČUN
ZA 2016. OD 120 MILIJUNA KUNA

Uvodnik

Treća sreća

Dragi naši, evo nas u vašim domovima već treći put, i posljednji put ove godine. Dakako, ovaj je broj *Novitadi* uređen, šaren, ušminkan i svečan jer pred nama su Božić i Nova godina, blagdani radosti i nade koji se iščekuju cijele godine, ali nismo izostavili ni ozbiljne teme.

Jakovarima, koji su poželjeli da njihovo mjesto u idućoj godini dobije sustav odvodnje sanitarnih i oborinskih voda želja će se sigurno ispuniti. Naime, Murvica d.o.o. i gradske stručne službe uspjele su na natječaju iz fondova EU dobiti više od sedam milijuna kuna bespovratnih sredstava, što će se utrošiti na izgradnju tri kilometra kanalizacije u Jadranovu. Uz to, uredit će se i nekoliko jakovarskih prometnica koje će dobiti uređene nogostupe, odvojene od kolnika.

U godini koja slijedi neće se radovati samo Jakovari. Naime, kreće rekonstrukcija Stare škole, što će obradovati gradsku knjižnicu i mnoge druge koji će tamo pronaći odgovarajuću dugo očekivani prostor za svoje djelovanje. I Selčani se imaju čemu veseliti jer kreće uređenje njihovoga trga. Jakovari će se morati strpjeti

do 2017., kada će započeti uređenje i njihovog središnjega trga. I napokon, žitelji Gornjeg kraja 2016. godine dolaze na svoje. Dobit će dugo očekivanu novu boćarsku, odnosno višenamjensku dvoranu u Ladviću. Dakako, tom se objektu raduju mnogi, a ne samo žitelji Ladvića jer će dvorana biti otvorena svim crikveničkim boćarima, a vjerojatno će se njome koristiti i mnogi boćari iz susjednih gradova i općina, te maškarene skupine i različite udruge.

U trećem broju *Novitadi* pišemo i o prvoj trećoj crikveničkoj bebi, sretnom malom Frani, koji će prvi dobiti 30 tisuća kuna iz gradske blagajne, besplatan vrtić i još mnogo toga. Predstavljamo i najstarijeg crikveničkog profesionalnog ribara Albina Klementa, kojemu nije nepoznato iz mora izvući ribu težu od sebe, te *domaćeg* čovika Anđelka Manestra, *mladića u ranim devedesetim godinama*, koji svakodnevno vozi auto kako bi stigao obaviti sve jer mu je dan prekratak, pa mora žuriti. Sjećamo se i omiljenog crikveničkog župnika Vladimira Sušića, donosimo razmišljanja Nikice Sečena, stručnjaka za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, te mnoštvo tekstova o međunarodnim i domaćim uspjesima crikveničkih sportaša.

U ovome broju, kao i uvijek, donosimo mnogo slika vašeg grada i vaše razigrane djece u Adventskome parku i drugim mjestima, a nismo zaboravili ni pitati vas što mislite o Adventskome parku jer nam je važno vaše mišljenje.

Na zadnjoj stranici blagdane će vam čestitati gradonačelnik sa zamjenicima, a ovdje u ime uredništva *Novitadi* svima vama želimo čestit i blagoslovljen Božić te mnogo sreće u novoj 2016. godini. Četvrti broj *Novitadi* stiće će u vaše domove s maškarama.

Na naslovnici prošlog broja Primorskih *novitadi* objavljena je slika 33 osnovaca koji pohađaju školu u Selcu. Autorica naslovne fotografije je Desiree Pečaver kojoj se ovom prigodom ispričavamo što smo je zaboravili potpisati.

Uredništvo

Primorske novitadi

Dvomjesečnik Grada Crikvenice

NAKLADNIK:

Grad Crikvenica

ADRESA:

Kralja Tomislava 85,
51 260 Crikvenica

ZA NAKLADNIKA:

gradonačelnik Damir Rukavina

ADRESA UREDNIŠTVA:

Grad Crikvenica, Kralja Tomislava 85
51 260 Crikvenica

Tel: 051 455 404

e-mail: novitadi@crikvenica.hr

UREĐIVAČKI SAVJET:

Silvia Crnić (predsjednica), Veselko Mutavgjić,
Irena Krmpotić, Ivona Matošić, Sanja Škrgatić

GLAVNI UREDNIK:

Jasminka Citković

IZVRŠNI UREDNIK:

Ivica Tomić

GRAFIČKA PRIPREMA:

Bojan Crnić

LEKTURA:

Branka Hreljanović

SURADNICI:

Mia Bačić, Tea Gagro, Ljiljana Hlača, Dalibor Jud,
Irena Krmpotić, Katarina Kružić, Jasmina Manestar,
Ivona Matošić, Dubravka Mijalić, Melanija Milat Ružić,
Desiree Pečaver, Julijana Plenča, Bruna Pohl, Ljiljana Vegrin

TISAK:

Kerschhoffset Zagreb d.o.o.

Ježdovečka 112

10 250 Zagreb

NAKLADA:

5.000 primjeraka

LIST JE BESPLATAN

ISSN 1849-8248

CJENIK OGLASNOG PROSTORA:

Cijela stranica 2.400 kuna

Pola stranice 1.300 kuna

Cetvrtina stranice: 700 kuna

Osmina stranice: 500 kuna

Zadnja stranica:

Cijena se uvećava za 50 posto

Za više objava odobrava se popust

JADRANOVU / DRAMLJI / CRIKVENICA / SELCU

Primorske novitadi

BROJ 2 / STUDENI 2015. LIST GRADA CRIKVENICE

ZA TREĆE DIJETE 30 TISUĆA KUNA

DANI ADVENTA SETNJA PO KOTORU DANAK ČOVIK MARIJA KOVAČIĆ

Tribina o proračunu najavila rekord u 2016. godini

Gradski proračun težak 120 milijuna kuna

U usporedbi s ovogodišnjim proračunom, radi se o povećanju od 13 milijuna kuna ili 12 posto. Tri investicije obilježiti će 2016. godinu i kreirati proračun. Rekonstrukcija Stare škole, uređenje trga u Selcu te izgradnja boćališta, odnosno višenamjenske dvorane na Ladviću.

Uskoro će se boćarski turniri u povodu Male Gospe, zaštitnice Gornjeg kraja moći održavati u novoj dvorani

Kao i svake godine, uoči donošenja proračuna održava se tribina na kojoj se Crikveničani upoznaju s prijedlogom proračuna Grada Crikvenice. Pred kraj godine gradsko bi vijeće trebalo izglasati rekordni proračun za 2016. od 120 milijuna kuna. U usporedbi s ovogodišnjim proračunom, radi se o povećanju od 13 milijuna kuna ili 12 posto. Povećanje će se osjetiti u nekoliko stavaka. Prihod od komunalnog doprinosa veći je u odnosu na 2015. godinu za gotovo deset milijuna kuna, kredit će donijeti dodatnih 7,4 milijuna, a još 1,2 milijuna kuna donijet će donacije, pomoći i europski fondovi. Tri investicije obilježiti će 2016. godinu i kreirati proračun. Rekonstrukcija Stare škole, uređenje trga u Selcu te izgradnja boćališta, odnosno višenamjenske dvorane na Ladviću. Zahvaljujući Staroj školi i investiciji na Ladviću, Upravni odjel za društvene djelatnosti i lokalnu samoupravu preteći će s 52 milijuna kuna po budžetu dosad nedodirljivi Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i imovinu. koji raspolaže s milijun kuna manje. Gotovo 20 posto proračuna uložiti će se za tekuće programe u predškolski odgoj i obrazovanje (oko 7,5 milijuna kuna), u osnovno školstvo (4 milijuna), kulturu (3,9 milijuna), sport i tehničku kulturu (3,4 milijuna) te socijalne programe (3,1 milijun kuna). Ukupno 22

milijuna kuna. Doda li se 27,8 milijuna kuna kapitalnih ulaganja u prethodno navedene djelatnosti, crta se podvlači pod 49,7 milijuna kuna za pet programa.

Kapitalna ulaganja u komunalnu infrastrukturu iznose 28 milijuna kuna. Pet najvažnijih projekata zagrabit će 19 milijuna kuna. Za trg u Selcu rezervirano je gotovo deset milijuna kuna. Radovi bi trebali početi već u siječnju. Na uređenje prometnica utrošiti će se šest milijuna. Najveći su projekti uređenje Ulice Milovana Muževića te dugo očekivani rotor na Dugi. Za uređenje novog groblja iz proračuna je rezervirano 1,5 milijuna kuna, za vodičnicu Manestra – Klanfari 840 tisuća, a za prvu fazu agrozone između Kačjaka i Jadranova 600 tisuća. Održavanje komunalne infrastrukture stajat će Crikvenicu 12,4 milijuna kuna u 2016. godini.

Iako je razvoj orijentacija gradske uprave, na socijali se neće štedjeti. Programi socijalne skrbi i zaštite uvećani su za 6,5 posto. Od 3,1 milijun kuna za socijalnu skrb za djecu odlazi milijun kuna, a isto toliko za financiranje udruga u socijalnoj zaštiti. Socijalna skrb o invalidima i osobama s teškoćama dobit će 100 tisuća kuna. Za pomoć starijima i nemoćnima rezervirano je 127 tisuća kuna, te za pomoć obiteljima i kućanstvima 720 tisuća kuna.

Nakon predstavljanja proračuna, zamjenici crikveničkoga gradonačelnika Silvia Crnić i Veselko Mutavgjić odgovarali su na pitanja o planovima uređenja uvale Pazdehova, obnovi domova u Dramlju, Jadranovu i Selcu te izgradnji dvorane OŠ Zvonka Cara.

A. Ravlić

Što je to gradski proračun

Najjednostavnije rečeno, to je zajednička blagajna svih građana nekoga grada. Gradska blagajna puni se prihodima od komunalnog doprinosa i naknade, poreza i prireza na dohodak, poreza na imovinu, prihoda od imovine, prihoda od prodaje imovine, donacija države ili drugih subjekata, kredita i sl. Prikupljeni novac troši se prema planovima rashoda koje usvaja Gradsko vijeće krajem svake godine za sljedeću godinu, a operativno novcem upravlja gradonačelnik sa suradnicima, koji je to dužan raditi manjom dobrom domaćina. Iz zajedničke gradske blagajne isplaćuju se plaće zaposlenima u gradskoj upravi, grade se ili saniraju objekti komunalne infrastrukture,

poput kanalizacije, vodovoda, sportskih dvorana, gradskih trgova, groblja, prometnica, šetnica i sl. Iz te blagajne financiraju se socijalni programi, sport, kultura i rad brojnih udruga civilnoga društva, isplaćuju stipendije učenicima i studentima, sufinancira javni prijevoz, čiste javne površine, održava javna rasvjeta, uređuju zelene površine i sl.

U punjenju gradske blagajne sudjeluju svi građani pa time stječu pravo i sudjelovati u planiranju trošenja prikupljenog novca. U nekim gradovima to je prepušteno samo izabranim predstavnicima građana, vijećnicima i izvršnoj vlasti. U Crikvenici je drugačije. Svake godine kad stručne službe pripreme prijedlog proračuna, on se objavljuje na web stranici Grada Crikvenice www.crikvenica.hr kako bi ga svi mogu proučiti. Zatim se obvezno organizira javna tribina na kojoj svi zainteresirani građani mogu pitati gradonačelnika, suradnike i gradske financijske stručnjake sve što ih zanima te mogu predlagati na što će se trošiti novac iz gradske blagajne. Nakon usvajanja proračuna tiska se i *Proračun u malom*, publikacija u kojoj se na popularan, svima razumljiv način, prezentiraju prihodi i rashodi gradske blagajne kako bi svi građani znali na što će se trošiti njihov novac. Zbog navedenog, Crikvenica je prepoznata i nagrađivana kao jedan od nekolicine hrvatskih gradova u kojemu se na transparentan način troši novac građana.

I.T.

Advent u Crikvenici

Više od 60 različitih događanja

Nakon lijepih i uzbudljivih adventskih zabava, Staru godinu Crikvenica će dočekati uz poznate zvukove benda Crvene jabuke i ponoćni vatromet. Zato, ne propustite dočeka Stare u Crikvenici koji će, ako je suditi prema najavama, biti zabavniji i luđi od svih dosadašnjih dočeka Nove godine!

Prigodom predstavljanja programa ovogodišnjeg Adventa u Crikvenici, zamjenica gradonačelnika Crikvenice Silvia Crnić istaknula je da je dobra prihvaćenost i posjećenost prošlogodišnjeg Adventa u Crikvenici, a posebno veliki angažman

udruge i ustanova našeg grada, rezultirao znatno opsežnijim i zanimljivijim programom ovogodišnjeg Adventa, s više od 60 različitih događanja za sve uzraste i sve ukuse.

Najava se i obistinila. Osim organizacije niza glazbenih, zabavnih i kulinarskih aktivnosti organizatori su ovogodišnji Advent u Crikvenicu pojačali i zvučnim imenima naše glazbene scene, kao što su Silente, Belfast food, Gustafi i Crvena jabuka, ali i lokalnim snagama poput Trenda, Grejsi, Nevena Barca, Klamaruša, Baruffa, Swingerya, Klamaruša, Tria Crikvenica. Svaki adventski vikend bio je upotpunjen glazbenim nastupima. Osim koncerata i glazbenih nastupa, ove je godine

posebna pažnja posvećena programu namijenjenom najmlađima. Tako je mališane u Adventskom parku posjetio sv. Nikola i podijelio 1100 darova djeci s područja grada Crikvenice. Djeca su se mogla provesti brodom po crikveničkom akvatoriju te uživati u besplatnoj vožnji vlakićem. Ludo su se zabavljali uz klaune, okušavali se u ulozi vatrogasaca, slušali zanimljive božićne priče i legende te sudjelovali na veseloj olimpijadi, lovu na poklon i zanimljivoj igri padobrana. Starije je posebno razveselio koncert u gradskoj sportskoj dvorani *Raspjevani Božić*, na kojem su nastupili kulturno-umjetnička društva, zborovi i udruge u kulturi grada Crikvenice. Posebno je veselo i rasplesano bilo uz penzionere Udruge umirovljenika Grada Crikvenice i Općine

Vinodolske i Udruge umirovljenika Sunce, ikako su u brojnim adventskim događanjima bile uključene gotovo sve gradske tvrtke, ustanove i građanske udruge koje se i inače rado odazivaju kad god je potrebno zabaviti i razveseliti svoj sugrađane.

Ovogodišnji je advent donio i mnoštvo sajмова. Za nama su sajam autohtonih proizvoda s izlagačima iz cijelog kraja, adventski sajam vina i sajam božićnih ukrasa, a još nas očekuje sajam domaćih božićnih kolača na kojemu će posjetitelji na Badnjak, u predblagdanskoj strci, moći kupiti paketiće božićnih kolača, upravo onakve kakve su pripremale naše bake i majke. Po prvi puta održat će se *Palačinka 'DA!*, manifestacija u kojoj će posjetitelji moći uživati u velikom broju različitih palačinki, koje će, poznati crikvenički ugostitelji i udruge pripremati pred publikom.

Inače, za sve vrijeme Adventa posjetitelji su mogli uz mirise i okuse doživjeti blagdansko ozračje uz kuhano vino, čajeve i kobasice u Adventskom parku. Također je svaki posjetitelj mogao izabrati ponešto za sebe iz bogate ponude božićnih ukrasa i suvenirna.

Advent u Crikvenici počeo je u subotu, 28. studenog, kad je upaljena sva božićna iluminacija u Adventskom parku, a za dobru zabavu pobrinule su se grupe Trend i Silente. Za samo finale Adventa, točnije 30. prosinca, bit će organizirana jedinstvena, vesela, originalna, luda proslava pod nazivom Doček Stare godine. Staru godinu Crikvenica će dočekati uz poznate zvukove benda Crvene jabuke i ponoćni vatromet. Zato, ne propustite dočeka Stare u Crikvenici koji će, ako je suditi prema najavama, biti zabavniji i luđi od svih dosadašnjih dočeka Nove godine!

Za tako opsežan i sadržajno raznolik program, osim Grada Crikvenice kao organizatora, zaslužni su i svi suorganizatori i izvođači, bez kojih bi takvu manifestaciju bilo nemoguće organizirati. U organizaciji ovogodišnjeg Adventa sudjelovali su sljedeći: OŠ *Zvonka Cara*, OŠ *Vladimira Nazora*, Dječji vrtić *Radost*, SŠ *Dr. Antuna Barca*, Turistička zajednica grada Crikvenice, Centar *Izvor Selce*, Muzej grada Crikvenice, Gradska knjižnica Crikvenica, Centar za kulturu *Dr. Ivan*

Kostrenčić, LAG Vinodol, Društvo naša djeca, Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije, Udruženje obrtnika – sekcija ribara grada Crikvenice i vinodolske općine, Udruga umirovljenika grada Crikvenice *Sunce*, Udruga umirovljenika grada Crikvenice i vinodolske općine, Katedra Čakavskog sabora Kotor, KUD *Vatroslav Lisinski*, KUD *Neven*, KUD *Jelena* – ženska klapa *Sveta Jelena*, KUD *Martin Matetić*, Big Band *Swingery*, Limena glazba Selce, Gradski zbor, PŠRD *Arbun*, ŠRD *Oslić*, ŠRD *Tunera*, ŠRD *Lovrata*, Učenička zadruga *Zvončica* OŠ *Zvonka Cara*, Felix d.o.o., Tamburaški sastav *Mistral*, Udruga vinogradara, vinara i maslinara *Sveta Lucija*, Jadran d.d., Županijska lučka uprava.

Pokrovitelji su ovogodišnjeg Adventa uz Grad Crikvenicu: Erste&Steiermärkische Bank d.d., Eko-Murvica d.o.o., Felix, obrt za prijevoz i trgovinu Crikvenica, Plodine d.d., Podravka d.d. i Euroherc osiguranje d.d.

Fotografije: Bruna Pohl, Dalibor Jud, Katarina Kružić i Ivica Tomić

Crikvenička blagdanska bajka

Kameni most, središnji trg, Adventski park i mnoštvo ljudi koji tu dolaze pretvorili su, zimi obično uspavanu i pustu ljepoticu Crikvenicu u grad prepun života, žagora, igre, zabave i radosti.

Ovih su predblagdanih dana u Crikvenici mnogi požalili što više nisu djeca. Sada je i svakodnevan prelazak preko starog kamenog mosta u večernjim satima, nakon paljenja javne rasvjete, istinski doživljaj jer dobro poznati most sada otkriva mnoga nova lica zahvaljujući osvjetljenju u bojama. Tako smo naš most vidjeli u bojama francuske i hrvatske zastave u različitim prigodama, a svake večeri gledamo njegovu stalnu preobrazbu. Nevjerojatno! Podjednako je lijep u svim bojama. Poseban je užitek vidjeti oduševljenje na dječjim licima kada iznenađeni, raširenih očiju i otvorenih usta gledaju kako se njihov most, koji je do jučer bio skoro pa dosadan, mijenja iz minute u minutu, i postaje sve ljepši i ljepši. Zagonetka. Nikada ne znaš koju će sljedeću boju odjenuti naš čarobno lijepi most.

I dok su se djeca još osvrćala ne bi li vidjela boju posljednje oprave što će ju odjenuti stari kameni most, pred očima im iskrsava središnji crikvenički trg s prekrasnim velikim adventskim vijencem s četiri svijeće i velikim, sjajno okićenim božićnim borom i sanjkama Djeda Mraza. Svi posjetitelji žure se fotografirati ispred bora, jedva zadržavajući djecu koju već magnetski privlači drugi čarobni prizor, bajkoviti Adventski park. U tajanstveni Adventski park, koji skriva mnoga neotkrivena blaga, ulazilo se kroz zeleni slavulak okićen raznobojnim svjećicama, a unutra, gotovo sva stabla, krošnje i bijele drvene kućice ukrašene su raznobojnim svjetlima i drugim ukrasima. A tamo nema čega nije bilo, od glazbe i darova, preko klauna i napetih božićnih

priča i legendi do vožnje brodom ili božićnim vlakom i kušanja ukusnih toplih fritula prelivljenih topljenom čokoladom. Dakako, tu je bilo i kuhano vino za roditelje. Možda neki žale što više nisu djeca, ali vjerujem da je i većina odraslih uživala u ponudi Adventa u Crikvenici, baš kao da su djeca. U svakome od nas čuči dijete željno igre, ljepote, radosti, veselog šarenila i blagdanskog ugođaja.

Kameni most, središnji trg, Adventski park i mnoštvo ljudi koji tu dolaze, pretvorili su, zimi obično uspavanu i pustu ljepoticu Crikvenicu u grad prepun života, žagora, igre, zabave i radosti, za djecu i odrasle, za domaće ljude i goste, za sve uzraste i sve ukuse.

Ivica Tomić

Što građani misle o ovogodišnjem Adventskom parku

U subotu, 28. studenog, uz bogat program, otvoren je drugi put za redom Adventski park u Crikvenici! Već u 16 sati u parku su se počeli okupljati ljudi, a uskoro je počela svirati i grupa Trend. Zatim je oko 17 sati uslijedilo paljenje lampica i obilježavanje dana što prethode Božiću. Posjetitelji su bili vidno oduševljeni te su nastavili uživati uz kuhano vino, fritule i grupu Silente, koja je započela svoj program nakon paljenja lampica. Kako je program ove godine bogatiji, kao i ponuda, upitali smo naše građane što misle o ovogodišnjem parku, sviđali im se, što misle o programu i ponudi i što bi možda promijenili. U nastavku možete pročitati njihove odgovore:

Katarina Kružić

Dubravko Butorac

Park je odličan, puno je ljepše uređen nego prošle godine, čak mi se čini da je na otvorenju bilo više ljudi u odnosu na prošlu godinu, a i ponuda je opsežnija. Nadam se da će tako biti i sljedećeg vikenda. Program mi se jako sviđa, bogatiji je nego prošle godine te očekujem da će u nadolazećim godinama biti sve bolje i bolje.

Ivan Grbeš

Park je super! Bolje je uređen nego prošle godine. Bio sam na otvorenju parka u subotu a park sam posjetio i u nedjelju. U odnosu na prošlu godinu, puno je bolje, poboljšanje je vidljivo, iako ni prošle godine nije bilo loše. Svakako ću opet doći!

Luka Pađen

Posjećenost je na otvorenju bila odlična, kao i u nedjelju, ali zasad preko tjedna baš nema puno ljudi. Park je predivan, iako bi mogao biti još više okićen, s više lampica kako bi ugođaj bio još bolji. Bez obzira na sve, park je u odnosu na prošlu godinu uredeniji i ljepši, i sviđa mi se. Program je odličan, puno bolji nego prošle godine, a ponuda je dobra.

Gordana Škraljski

Još ne znam kakav je program jer nisam bila na otvorenju, danas sam prvi puta došla u park. Znam da je isplanirano mnogo toga i da je program bogatiji nego prošle godine, ali još ga nisam vidjela. Park je prekrasan, nadmašio je moja očekivanja i puno je ljepši nego prošle godine, vidi se da se Grad baš potrudio. Očekujem dobru zabavu i druženje uz kuhano vino, koje je odlično!

Nada i Milivoj Lisec

Prošle godine nismo bili u parku pa ne znamo kako je bilo, ali kako park sada izgleda, nas je oduševilo. Prekrasan je, i adventski vijenac, i kako je okićeno... Stvarno je sve jako lijepo! Ne bismo ništa niti promijenili, niti dodali jer je ovako zaista lijepo. Nismo bili na otvorenju i nismo još vidjeli program, ali ćemo svakako probati kuhano vino i kobasice.

Trg sv. Jakova – nova jezgra primorskog mjestašca

Grad Crikvenica najavljuje još jednu investiciju, čija se konkretizacija najavljuje za 2017. godinu. Riječ je o izgradnji Trga sv. Jakova i pješačke zone u malom primorskom mjestu koje je nastalo na uzvisini iznad mora – Jadranovu. Namjera je Grada, veli nam zamjenik gradonačelnika Veselko Mutavgjić, da se sadašnji prostor oko crkve sv. Jakova i Društvenoga doma urbanistički uskladi i da cijeli taj prostor dobije vizuru jezgre – svojevrsno polazište daljnjeg razvoja Jadranova, mjesta čiji je jedan dio ostao na brdašcu, a drugi se razlio sve do obale.

To je ono što Jadranovo trenutno nema, ali nam je želja da se ovim projektom to napokon promjeni. Odabrani prostor trenutno služi kao parkiralište iako ga svi Jakovari smatraju središtem mjesta. Svaki Jakovar zna kadi treba doći kad mu netko kaže – nađemo se na placi. Mesopusta palimo na placi. Sve što je važno događa se na placi...dalje nam otkriva Veselko Mutavgjić, inače iz Jadranova.

Idejno je rješenje za trg i pješačku zonu gotovo, u tijeku je izrada dodatne dokumentacije za ishođenje dokumenta o gradnji. Vrijeme do realizacije projekta prvenstveno će ovisiti o rješavanju imovinsko-pravnih odnosa. No, dobra je vijest da se većina odabranog prostora tretira kao javno dobro.

Sama ideja odabranog rješenja osobno me oduševila budući da cijeli projekt donosi sve ono što karakterizira jedno primorsko mjesto, a to su riba, more, barka, tunera, kamik, val, prova i krma. Tim bi riječima i ja opisao Jadranovo. Stoga će Grad Crikvenica učiniti sve da se stvore preduvjeti za realizaciju ovog projekta i da ga u konačnici i izgradimo, zaključuje dalje naš sugovornik.

Arhitektonsko-urbanistički natječaj za taj zahvat proveden je 2009. godine i najprihvatljivije rješenje bilo je ono arhitektica Sonje Manestar, Irene Paić Majdić i Jelene Jeličić iz arhitektonskog ureda Area projektiranje iz Zagreba. Kako navodi glavni projektant Darko Manestar iz Area projektiranja, osnovno polazište prilikom idejnog osmišljavanja budućeg trga bilo je da se lokacija uredi tako da dobije „život i živost“.

Nije svaka opločena površina trg. Specifičnost Jadranova jest da se ne radi o gradskom trgu i da stoga oko njega, osim crkve i Društvenog doma, nema nekih drugih atraktivnih sadržaja, govori nam o koncepciji idejnog rješenja Darko Manestar. U takvim uvjetima izabrani rad autorica bazirao se na nastojanju da se lokacija uredi tako da ona postane kvalitetan prostorni okvir, ali i poziv na dolazak i boravak. Kao i poziv na otvaranje ugostiteljskih sadržaja i kvalitetnije i intenzivnije korištenje Društvenog doma, veli nam dalje Manestar.

Uvjet Grada Crikvenice bio je da lokacija bude prvenstveno pješačka (osobito središnji dio), a da se promet odvija u određeno vrijeme i usporeno. Izgradnja trga i dalje će omogućavati kolni pristup kućama sa sjeverne njegove strane i odvijanje jednosmjernog prometa po trasi postojeće ceste iza crkve. Nove kolne površine bit će po vrsti materijala kao i pješačke, odnosno bit će popločene uglavnom kamenom.

Središnji dio trga odvojen je dvjema stepenicama od najnižeg dijela kako bi se spriječilo parkiranje. Nadalje, prema sjevernom dijelu nalaziti će se dvije kaskade u vidu amfiteatra, koje će služiti za sjedenje ali i kao moguća gledališta u vrijeme raznih događanja, dok je iza crkve predviđeno mjesto za postavu konstrukcija za razne priredbe, dalje nam otkriva Manestar.

Kada je riječ o rasvjeti, novu jezgru Jadranova osvijetljavat će dvije vrste rasvjetnih tijela – ugrađena u tlo i tzv. visoka rasvjeta. Podna rasvjeta imala bi za cilj markiranje smjerova i odvajanje prostora, te osvijetljavanje krošanja stabala. Visoka rasvjeta bit će postavljena rubno, te će osvijetljivati cijelu lokaciju. Pazit će se i na krajobrazno uređenje, koje predviđa sadnju većih stabala iz vrste bjelogorice, a unutar barijere prema zapadnoj prometnici niknuo bi i mali mediteranski vrt, koji bi sadržavao autohtono bilje ali i sezonske cvjetnice.

Tekst: Ljiljana HLAČA
Simulacija budućeg izgleda Trga sv. Jakova:
Area projektiranje

Katarinina va Selcu

Iako se blagdan svete Katarine, nebeske zaštitnice mjesta Selce i župe sv. Katarine Aleksandrijske slavi 25. studenoga, Selčani su gotovo cijeli tjedan različitim vjerskim, kulturnim, zabavnim i sportskim događanjima obilježavali blagdan svoje zaštitnice.

Program je započeo u nedjelju, 22. studenoga, tradicionalnim bočarskim turnirom *po starinski*, za koji se prijavilo 10 ekipa. U muškoj konkurenciji 1. mjesto osvojili su članovi BK *Gornji kraj*, 2. mjesto BK *Sveta Jelena* a 3. mjesto članovi ekipe *VeSelce*, dok su u ženskoj konkurenciji 1. mjesto osvojile članice BK *Gornji kraj*. Najbolji koštador na turniru bio je Željko Blažičević, a najbolji izbijač Goran Peričić. U poslijepodnevним satima u Domu prosvjete Selce organizirana je predstava za djecu *Klaunovska posla*.

Sljedećeg dana u ugodnom ozračju prepune Narodne knjižnice i čitaonice Selce predstavljena je druga zbirka poezije Selčanina Tomislava Lončarića *Živca Galeb*, koju je ilustrirala mag. primijenjenih umjetnosti Aleksandra Kolmanić,

također Selčanka, a tiskana je u nakladništvu Gradske knjižnice Crikvenica. U programu su uz autora sudjelovale urednica prof. Irena Krmptić i recenzentica prof. Marija Gračaković, dok se za glazbeni dio pobrinuo Vojko Lončarić na havajskoj gitari.

Uoči Katarinine, crkvu sv. Katarine ispunili su zvuci pjesme mješovitog pjevačkog zbora KUD-a *Neven*, koji svojim Selčanima tradicionalno daruje koncert kako bi još svečanije obilježili taj blagdan, a premijerno su predstavljene i uniforme zbora.

Posebno veselo i svečano bilo je u srijedu, na Katarininu, kada je koncelebiranu svetu misu predvodio pater Mirko Nikolić iz Družbe Isusove. Selčanima su se na misi i druženju ispred crkve pridružili gradonačelnik Damir Rukavina i zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić. Pučko slavlje nastavljeno je u poslijepodnevним satima na selačkoj Placi uz *Bribirske tamburaše*, a tijekom cijeloga dana organiziran je i *Katarinski samanj* autohtonih proizvoda.

Pokrovitelji Katarinine tradicionalno su Grad Crikvenica i Turistička zajednica grada Crikvenice, a u organizaciju su se uz Mjesni odbor Selce ove godine uključili: Bočarski klub *Selce*, Crkveni odbor Sv. Katarine, Gradska knjižnica Crikvenica – Ogranak Selce, KUD *Neven* i Obrt za trgovinu i ugostiteljstvo *Ella*.

Irena Krmptić

U ozračju blagdana svete Katarine Aleksandrijske u vijećnici Grada Crikvenice 26. studenog predstavljena je knjiga *Vinodol i njegova Crkva od Vinodolskoga zakona do naših dana* mons. dr. Mile Bogovića, gospičko-senjskoga biskupa i crkvenog povjesničara. Grad Crikvenica i Gradska knjižnica sufinancirali su tisak knjige, a prisutnima se obratio i gradonačelnik Damir Rukavina. Uz autora, knjigu su predstavili recenzenti doc. dr. Franjo Velčić i doc. dr. Marko Meved te urednik Bruno Lončarić. Kroz program je vodila v.d. ravnateljica Gradske knjižnice Crikvenica Irena Krmptić, a kulturno-umjetničkim nastupima upotpunili su ga Natko Štiglic na gitari, recitatorice u narodnim nošnjama Rea Jeličić i Ida Ban. Izvedbom božanstvene skladbe Ave Maria sve prisutne oduševila je i Nina Abramović Dimec, finalistica ovogodišnjeg glazbenog natjecanja RTL-a *Zvezdice*.

Crikvenica ugostila Kvarner – 365(6) dana zdravlja

Treći međunarodni turistički forum Kvarner – 365(6) dana zdravlja u organizaciji Turističke zajednice grada Crikvenice, čiji su suorganizatori bili Thalassoterapia Crikvenica i Klaster zdravstvenog turizma Kvarnera, a pokrovitelji predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, Ministarstvo turizma, Ministarstvo zdravlja, Primorsko-goranska županija, Grad Crikvenica, Hrvatska gospodarska komora i Turistička zajednica Kvarnera, održan je u četvrtak 26. studenog u crikveničkoj Thalassoterapiji. Forum je okupio osamdesetak uzvanika te domaćih i stranih stručnjaka.

Forum je svečano otvoren u jutarnjim satima, a pozdravnim su se govorima uzvanicima obratili organizator i suorganizatori: Marijana Biondić, direktorica TZG Crikvenice, Damir Lončarić, ravnatelj Thalassoterapije Crikvenica i Vladimir Mozetič, predsjednik Klastera zdravstvenog turizma Kvarnera. Potom su redom govorili predstavnici pokrovitelja: Silvia Crnić, zamjenica gradonačelnika Grada Crikvenice, Irena Peršić Živadinov, direktorica TZ Kvarnera, Ivo Bašić, savjetnik u Ministarstvu turizma te Miljenko Bura, pomoćnik ministra zdravlja. Više se puta istaknula važnost zdravstvenog turizma, koji ima bitnu ulogu u produženju turističke sezone na cijelu godinu, te potreba konstantnog ulaganja u kvalitetu na svim razinama, od infrastrukture i ponude u turističkoj destinaciji pa do edukacije kadrova. Evo što je o događaju rekla zamjenica Gradonačelnika Crikvenice Silvia Crnić:

Crikvenica već više od stotinu godina razvija i posebnu pažnju poklanja razvoju zdravstvenog turizma. Povoljni prirodni preduvjeti – čisto more, mediteranska klima te prirodne ljepote, bogatstva su koja nas obvezuju da ustrajemo u razvoju i unapređenju ponude kako zdravstvenog turizma tako i turizma uopće.

Mišljenja sam da su forumi i znanstveni skupovi poput ovoga, hvalevrijedni jer uvelike mogu pridonijeti u stvaranju jasne vizije i razradi strategije kojom bismo zdravstveni turizam na području grada Crikvenice podignuli na višu razinu i plasirali ga kao naš najperspektivniji izvozni proizvod.

Želim napomenuti da smo ljestvicu želja u smislu razvoja turizma u Crikvenici podigli vrlo visoko. Na putu ka ostvarenju postavljenih ciljeva očekujem kontinuiran rad, čvrstu želju i dobru suradnju svih čimbenika, jer za napredak čitave Crikveničke rivijere potrebno je neprestano ulagati u sve segmente turizma,

što u konačnici znači povećanje kvalitete smještajnih kapaciteta te podizanje cjelokupne kvalitete usluge.

Upravo su to preduvjeti za ostvarivanje postavljenih ciljeva – produženje turističke sezone i privlačenje gostiju veće platežne moći.

Vjerujem da dijelite moje mišljenje te da će naša zajednička težnja i rad rezultirati ostvarenjem postavljenje vizije i formiranjem brenda zdravstvenog turizma u Crikvenici, kazala je Silvia Crnić.

Svaka od četiriju tematskih cjelina na forumu sastojala se od zanimljivih i edukativnih izlaganja te konstruktivnih rasprava, u koje se uključio veći broj uzvanika. Prva je od njih objedinila razvoj i zakonodavni okvir, a otvorio ju je Neven Ivandić iz Instituta za turizam predstavivši Akcijski plan razvoja zdravstvenog turizma Republike Hrvatske. O podršci državne administracije kao preduvjetu organiziranog razvoja u zdravstvenom turizmu govorio je Milo Sršen iz Hrvatske turističke zajednice. Zatim je započela cjelina u kojoj su predstavljene marketinške aktivnosti, prodaja usluga i primjeri dobre prakse. Četiri vrsne predavačice, Gordana Kalan Živčec iz Slovenije, Natasa Jansen iz Njemačke, Linda Briggs iz Velike Britanije te Natalia Strokovska iz Ukrajine, u svojim u zanimljivim predavanjima predstavile međunarodna iskustva, od toga koliko je, prije svega, važan osoban pristup pacijentu i koji su faktori presudni kod odabira destinacije za liječenje pa do toga kako što bolje povezati ponudu, ići u korak s aktualnim trendovima i istaknuti se na tržištu. Važnost kvalitete usluge i edukacije kadrova prisutnima su svojim zanimljivim prezentacijama približili Tamas Gyulai, Ranko Režek i Alfred Franković. U posljednjemu bloku, posvećenom Kvarneru, Irena Peršić Živadinov istaknula je na početku da je zdravstveni turizam upravo na Kvarneru najstariji turistički proizvod, koji se uspješno razvija u skladu s aktualnim turističkim trendovima. O tome kako na razini subregije, Rivijere koja obuhvaća Crikvenicu, Novi Vinodolski i Vinodol, što bolje povezati ponudu zdravstvenog turizma s komplementarnim uslugama, poput sporta i rekreacije, gastronomije

i manifestacija, govorila je Marijana Biondić, a ovogodišnji je forum zaključen prezentacijom najnovije velike investicije u Medicinski rehabilitacijski centar Thalassoterapije Crikvenica, koju su održali Damir Lončarić, Dario Antić i Silvije Šegulja.

TZGC

Edukativna radionica za privatne iznajmljivače smještaja

U organizaciji Turističke zajednice grada Crikvenice u petak, 6. studenoga 2015., u Osnovnoj školi Vladimira Nazora u Crikvenici održana su edukativna predavanja za privatne iznajmljivače smještaja. Teme su bile: odnos s gostom, od prvog kontakta do njegova odlaska (komunikacija, briga o gostu za vrijeme njegova boravka, neverbalna komunikacija, rješavanje konfliktnih situacija, ispraćaj gosta, recenzije i komunikacija nakon odlaska) te zakonske obveze malih iznajmljivača smještaja (kategorizacija, minimalni uvjeti, vođenje knjiga, računi, boravišna pristojba, inspekcija, registracija novih apartmana, soba te kuća za odmor i dr.).

Edukaciji je pristupilo oko 100 privatnih iznajmljivača s crikveničkog područja. Izrazili su zadovoljstvo u vezi s obrađenim temama te pokazali želju za nastavkom edukativnih susreta uz obrađivanje svih tema relevantnih za njihovu djelatnost. Voditeljica radionice bila je gđa. Anamarija Cicarelli iz Savjetovališta za obiteljski smještaj Interligo d.o.o. iz Splita. Turistička zajednica grada Crikvenice, uz različite edukativne susrete, radionice i prezentacije, svakako će organizirati još edukativnih programa namijenjenih iznajmljivačima kako bi im pomogli u njihovu radu.

Primorskenovitadi

Mali Frane s mamom Darijom i tatom Mariom

Frane, ustvari, nije ni prva ni treća već peta beba! Tek sad nikome ništa nije jasno, zar ne? Dakle, da razjasnimo. Mali Selčanin Frane Bošnjak, peti sin, (da, dobro ste pročitali, peti sin!) Darije i Marina Bošnjaka rodio se 3. listopada 2015. godine, i tako postao prva crikvenička beba koja je stekla pravo na potporu od 30.000 kuna koju, u sklopu mjera pronatalitetne politike, daje Grad Crikvenica. Pravo na tu potporu stječe svako treće i sljedeće dijete u obitelji, o čemu smo opširno pisali u prošlom broju *Novitadi*.

Frane je sretna beba. Pravi mali biznismen. Osim 30.000 kuna koje je „zaradio“ čim je prvi put proplakao, samim rođenjem stekao je i pravo na besplatan vrtić, a kasnije i na subvencioniran produženi boravak u školi, subvenciju od 400 kuna godišnje za kupnju školskih udžbenika te besplatan obrok u školi. Dakako ta prava ima svako trećerodeno dijete u obitelji. Naravno, i ono koje se rodi kao četvrto ili peto dijete.

Naš mali junak Frane ima četvero braće. Najstariji Marino pohađa već sedmi razred osnovne škole. Dobio je ime po tati. Potom je stigao Dario, koji dijeli ime s mamom, pa Mario, opet s tatinim imenom, jer tata ima dva imena. I Dario i Mario već su školarci. Dominik, četvrti sin u obitelji Bošnjak, donedavno je bio najmlađi. I on ima pravo na besplatan vrtić, ali se malo prerano rodio da dobije 30.000 kuna. Možda mu Frane daruje nešto od svoga dijela. Ipak, oni su najbliži vršnjaci i zajednički dijele igračke i knjige starije braće, a osim toga obojica su naslijedila imena od djedova.

Možda su roditelji, nakon četiri sina očekivali jednu slatku djevojčicu, ali stigao je Frane. Neka, Bogu hvala. Dok je dečki bit će i djevojaka. A tata, ionako, ima

Primorskenovitadi

Prva treća crikvenička beba zove se Frane

Frane je sretna beba. Pravi mali biznismen. Osim 30.000 kuna koje je „zaradio“ čim je prvi put proplakao, samim rođenjem stekao je i pravo na besplatan vrtić, a kasnije i na subvencioniran produženi boravak u školi, subvenciju od 400 kuna godišnje za kupnju školskih udžbenika te besplatan obrok u školi.

Tata Mario s dvojicom najmlađih sinova Dominikom i uspavanim Franom

brod. Nije da žene ne bi mogle upravljati brodom, ali tradicija je tradicija. Kako se osjeća mama Darija okružena šesticom muškaraca? Sretno i ponosno! Sigurno joj nije baš lako, ali nema veće sreće od pune kuće zdrave i radosne djece. Darija i Marino oduvijek su željeli puno djece, ali sada je, kažu, dosta. Tko zna što nosi budućnost, roditelji su još mladi. A djeca lijepa.

Obišli smo blagoslovljenu obitelj Bošnjak na blagdan Svete Katarine, s crikveničkim gradonačelnikom Damirom Rukavinom, koji je uz čestitke obitelji uručio prigodan dar te želio što više djece u Crikvenici, makar i trpio gradski proračun. Jer nema boljeg ulaganja od ulaganja u djecu.

Ivica Tomić

Gradonačelnik Damir Rukavina s prvom crikveničkom trećom bebom

Razgovor s direktorom Centra za pružanje usluga u zajednici Selce Nikicom Sečenom

Dječji domovi su stvar prošlosti

Prije desetak godina, promišljajući svoj vlastiti stručni put (treba to često raditi), shvatio sam da je to što pokušavam napraviti (najbolji Dom na svijetu) zajedno sa svojim stručnim radnicima, da je to čista iluzija. Nisam na to više trošio vrijeme, krenuli smo drugim putem. Sada smo postali ogledna ustanova i primjer dobre prakse za cijelu Hrvatsku, kaže naš sugovornik Nikica Sečen, bivši direktor bivšeg Dječjeg doma Izvor Selce i aktualni direktor novoosnovanog Centra za pružanje usluga u zajednici Selce, prvog takvog centra u Hrvatskoj.

Mnogi su laici bili zabrinuti kad su čuli da se ukida Dječji dom Izvor Selce, misleći kako je to i kraj skrbi o djeci koja su zbog različitih problema u obiteljima smještena u domove, ali nije tako. Samo je pronađen suvremeniji, bolji i kvalitetniji način skrbi o djeci, uvjerala nas naš sugovornik.

Ako je netko bio „treniran“ za ljubav prema institucijama (domovima), onda sam to bio ja. Sve moje studiranje na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu na kraju sedamdesetih, sva dobivena znanja, sve studentske prakse, vježbe, svi važniji datumi, bili su vezani uz institucije. Raditi u instituciji bila je izuzetna čast, domski odgoj bio je

Tko je Nikica Sečen

Naš sugovornik rođen je u Novom Vinodolskom, osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Novom i Crikvenici, a zatim je diplomirao na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu stekavši zvanje magistra socijalne pedagogije. Deset godina radio je u Domu za odgoj u Rijeci, zatim pet godina u školama kao stručnjak za odgoj djece s problemima u ponašanju (popularnim jezikom defektolog), da bi 1997. godine postao ravnatelj tadašnjeg Dječjeg doma Izvor. Kao nositelj licence supervizora u psihosocijalnom radu obavljao superviziju udomitelja djece. Iste godine kad je došao raditi u Crikvenicu utemeljio je Klub liječenih alkoholičara za cijelu regiju iz kojega su kasnije nastali i slični klubovi na Krku i u Senju. Sada živi u Rijeci.

veličan u praksi i stručnoj literaturi, u domovima su radili i vodili ih intelektualci, odlični zanesenjaci, a svi skupa samo smo sanjali kako podignuti kvalitetu rada u instituciji, smišljali kako da djeci bude bolje u Domu, kao da smo bogom dani, kao da je to moguće. Ponekad bi se malo približili onim obiteljskim, terapijskim trenucima, veselili se zbog toga, misleći da će toga biti sigurno puno više. I tako je prolazilo vrijeme, a institucije su postajale same sebi važne, izgubili smo fokus, izgubili smo fokus na svaki pojedinačni dječji život. I to nije bilo dobro. Morali smo s tim nešto učiniti. Prije desetak godina, promišljajući svoj vlastiti stručni put (treba to često raditi), shvatio sam da je to što pokušavam napraviti (najbolji Dom na svijetu) zajedno sa svojim stručnim radnicima, čista iluzija. Nisam na to više trošio vrijeme, krenuli smo drugim putem. Naravno da su nam u tome pomogla nova znanja, brojna istraživanja koja govore da djeci stvarno nije dobro u domovima, ali i naš osjećaj da djeca ne mogu stvoriti pravu privrženost u okvirima institucije, a da ne govorim o njihovoj osamljenosti nakon života u Domu. Pomogla nam je i Europska unija, njeni zakoni, njene ušance, kao i naš novi Zakon o socijalnoj skrbi (mogućnost osnivanja Centara za pružanje usluga u zajednici), pomoglo nam je i naše Ministarstvo od Master plana deinstitutionalizacije i transformacije ustanova, do sadašnjeg finala, kada smo postali ogledna ustanova i primjer dobre prakse za cijelu državu, kaže nam Nikica Sečen.

Kako je nastajao Centar za pružanje usluga u zajednici?

Nismo prebili preko koljena, stvarali smo polako taj naš Centar za pružanje usluga u zajednici, svi radnici, stručni, tehničko osoblje, baš svi svjesni toga da je stalni smještaj kao ideja zamjenskog života djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi stvar prošlosti, čisti arhaizam. To je sada i nepotreban i skup hir, kad znamo da dijete u kvalitetnoj i kompetentnoj udomiteljskoj obitelji stoji državi 2.500 kuna (premalno), dok u Domu dijete „košta“ četiri puta više (dramatično previše). Okrenuli smo se lokalnoj zajednici, sa širim mogućnostima pružanja usluga potrebitima na području Primorsko-goranske županije, Grada Crikvenice i Općine Vinodolske.

Ima li kvalitetnih udomitelja u našima sredinama? Nekada je Izvor bio dom za mnogu djecu. Što s njima?

Istina. Kada sam došao, 1997. godine, ovdje je živjelo čak 70-ero djece! Što reći, živjeli su gotovo kao vojnici, u pretpranim sobama i krevetima na kat. Jedan je dječak proveo punih 18 godina u dječjem domu. Žalosno. To itekako može stvoriti traume kod djece jer su djeca koja žive u dječjim domovima na neki način obilježena, a okolina nerijetko ima prema njima brojne

predrasude, iako se radi o posve normalnoj djeci koja samo nisu imala sreće u životu, rođena su u siromašnim ili problematičnim obiteljima. Sada djecu smještamo u kvalitetno obiteljsko okruženje. U Primorsko-goranskoj županiji imamo 30 kvalitetnih udomiteljskih obitelji koje su već usvojile djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, ali provodimo edukaciju za nove udomiteljske obitelji i držimo da možemo naći godišnje deset novih obitelji spremnih i educiranih za usvajanje djece. To je odličan rezultat, posebice što se radi o doista kvalitetnim obiteljima u kojima će djeca odrastati kao u vlastitim obiteljima, sretna i zadovoljna.

Što dalje? Planirate i proširenje djelatnosti i usluga koje pružate zajednici.

Svakako. Naš strateški plan prihvaćen je u mjerodavnom ministarstvu i mi ga već uvelike ostvarujemo. Ovdje pružamo stručne usluge i odgovarajuću skrb za 30-ero djece iz rizičnih obitelji koji ovdje borave nakon škole, a ulazimo i u obitelji s problemima te im pružamo stručnu potporu. U Rijeci imamo ured u kojemu pružamo potporu udomiteljskim obiteljima iz cijele naše županije. Za sada imamo 30 takvih obitelji i 35-ero udomljene djece. Pružamo i stručne usluge supervizije svim udomiteljskim obiteljima, tj. pomoći kod eventualnih problema u odgoju djece, a uz to educiramo nove udomiteljske obitelji i pripremamo ih za roditeljstvo. Zahvaljujući pomoći Grada Crikvenice imamo u najmu jedan stan za hitne slučajeve, gdje privremeno smještamo djecu koju nam pošalje Centar za socijalnu skrb, i pružamo im stručnu potporu. Uskoro ćemo početi pružati usluge starijim i nemoćnim osobama u njihovim domovima. Radi se o uslugama koje ne sadrži sadašnji program Pomoć u kući, a to je prije svega kuhanje i dostava toplih obroka. Postoje i planovi za pomoć djeci s teškoćama u razvoju, što ćemo razvijati u suradnji sa Gradom Crikvenicom. Iz svega je razvidno da su i Grad Crikvenica, i cijela Primorsko-goranska županija ojačani za jednu sasvim novu instituciju, Centar u kojem se usluge pružaju na terenu, koja je preventivnog karaktera i fleksibilna, sposobna da se brzo organizira i osluškuje potrebe lokalne zajednice.

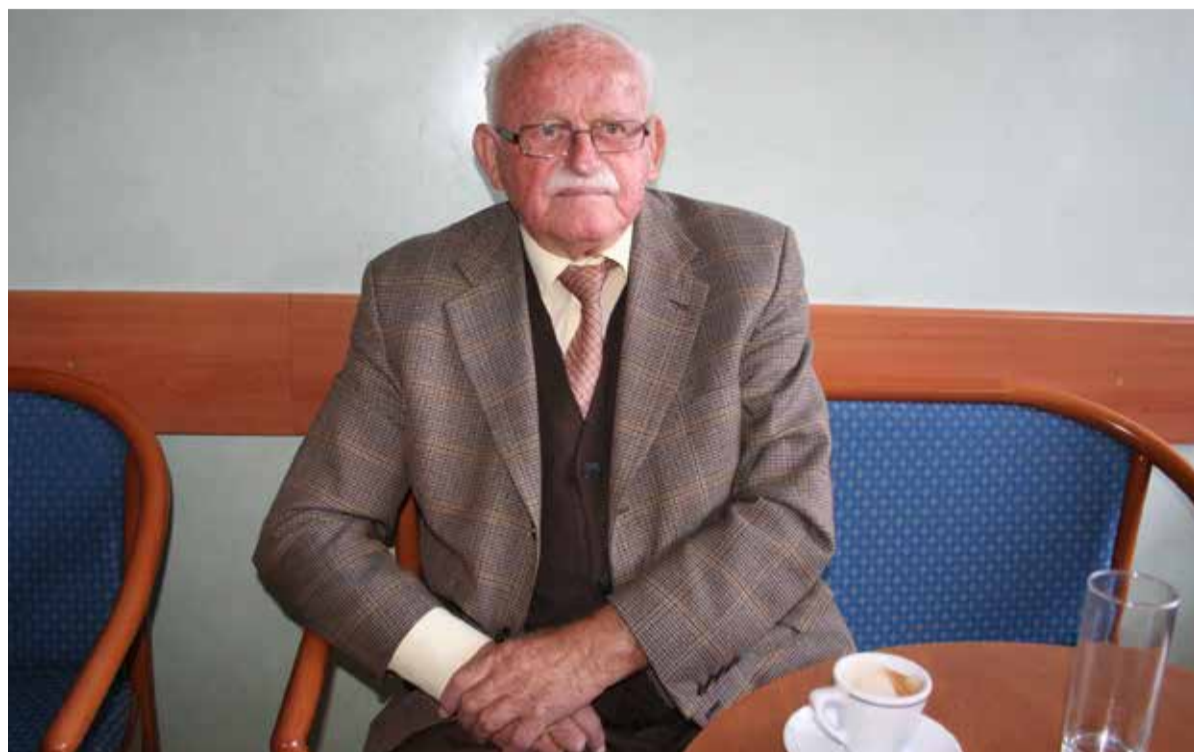
Nakon više od 30 godina rada s djecom bez odgovarajuće socijalne skrbi što možete reći za čitatelje Primorskih novitadi?

Sretan sam što ovdje radim i živim („sretni govore o sebi, nesretni o drugima“), što imam privilegij biti ovdje u ovako važnim trenucima za našu ustanovu, biti aktivnim sudionikom velikih promjena. Ja znam da smo mi na dobrom putu. Antony de Mello bi rekao: „Onaj koji želi činiti dobro, mora pokušati na vrata, ali za onog koji voli, vrata su uvijek otvorena.“ Ljudi koji ovdje rade vole to što rade, rade najbolje što znaju, i sve manje kucaju na vrata. Ona su nam sada otvorena i moramo kroz njih ući.

Primorskenovitadi

Andelko Manestar, predsjednik Matice umirovljenika Primorsko-goranske županije

Još uvijek mi je dan prekratak

Uobičajen početak svakog dana Andelka Manestara, kava kod Nikole.

Naš domaći čovik Andelko Manestar, rodio se, kako sam kaže, prije 85 godina u Svetoj Jeleni, a živi u Dramlju. Rodio se u Kraljevini Jugoslaviji ali je, ne odlazeći s kućnoga praga, živio u još tri države, NDH, SFRJ i sada u Republici Hrvatskoj. Bio je nastavnik likovnoga odgoja i direktor škola, tvrtki i Narodnog sveučilišta do prije 28 godina, kad se odlučio za prijevremenu mirovinu jer mu je, kaže, dosadilo biti direktor punih 19 godina. Umirovljen je na Dan rada 1987. godine, ali samo formalno jer mu je i sada dan prekratak za sve obaveze što ih je preuzeo. Volonter u duši, ne može bez dobrovoljnoga rada. U ratu je završio osnovnu školu, kad najbolji nisu dobivali petice nego po uzoru na Njemačku, jedinice. Najbolja ocjena u vrijeme NDH bila je izvrstan 1. Po završetku rata Andelko Manestar 1947. godine sudjeluje na dobrovoljnoj omladinskoj radnoj akciji, u izgradnji pruge Šamac – Sarajevo, a već sljedeće, 1948., godine gradi takozvani autoput bratstva i jedinstva Zagreb – Beograd. Sjeća se kako su on i njegovi prijatelji iz Primorja putovali do Slavenskoga Broda teretnim vlakom i presjedali na vlak koji je vozio uskotračnom prugom. Kad više nije bilo pruge, putovali su kamionima do odredišta. Pruga se, dakako, morala izgraditi uvijek prije roka. Isto tako i autocesta.

Kad je izgradio prugu kroz Bosnu i autocestu kroz Slavoniju, naš se sugovornik zapošljava u istarskim Livadama kao nastavnik likovnoga odgoja. Poslije radi u jednoj školi na Čičariji, a potom ga šalju na studij u

Primorskenovitadi

Nakon kave slijedi obilazak place, a onda ozbiljniji poslovi za koje je dan prekratak

su nagovorili da ga zamijeni jer nitko od njega nije bio pozvaniji i pogodniji da preuzme tu časnu dužnost. Mnogi su mu prigovarali pitajući ga što mu to treba, ali on drži da čovjek treba biti aktivan i zaposlen sve dok može bez obzira na to koliko imao godina.

Takav je čovjek Andelko Manestar. Cijeli je život volontirao i zaradio toliko priznanja da bi samo njihovo nabranje popunilo cijelu jednu novinsku stranicu. Zato izdajamo samo ona najzvučnija: Orden rada sa srebrnim vijencem iz bivše države, Zlatni znak Crvenog križa Hrvatske te Zlatni znak udruge Naša djeca, a godine 2011. Andelko je Manestar proglašen i za volontera godine.

Stigao je Andelko u mladim danima biti i novinar i fotograf. Sjeća se kao danas kako je kao dopisnik Vjesnika, sedamdesetih godina prošloga stoljeća slao fotografije do Zagreba autobusom, koje bi kolege iz Vjesnika preuzimali od vozača, a tekstove bi telefonski diktirao tadašnjoj daktilografkinji Nadi Vučković, rođenoj sestri poznatije Zdenke Vučković. Nada je, dakako, već davno pokojna, kao i mnogi drugi koji su u to vrijeme radili u Vjesniku i Novome listu, s kojim je Andelko Manestar, također, surađivao. Nema ih više, kaže Andelko, koji s 85 godina na plećima vodi udrugu s 28 tisuća članova, vozi automobil i surađuje na izradi fotomonografije Dramlja. Naš je sugovornik već davno napisao povijest Dramlja, objavljenu u skromnom izdanju, ali sada radi na proširenju te knjige kako bi Dramalj, ako bude sreće, do iduće proslave blagdana Svete Jelene, svoje nebeske zaštitnice, dobio kvalitetnu i luksuznu fotomonografiju. Radit će dok mogu, kaže Andelko, i ne odaje čovjeka koji treba odmor. Iako je nedavno pobijedio opaku bolest, pun je snage i entuzijazma, potpuno bistar, nasmiješen i optimističan. Možda malo slabije čuje, ali to je jedini znak Andelkovih zrelih godina. Želimo mu dug život, dobro zdravlje i sretne predstojeće blagdane.

Ivica Tomić

Ribar Albin Klement
-predstavljamo crikveničke poduzetnike

Crikvenica ima samo 18 ribara

Krajem pedesetih i početkom šezdesetih godina prošloga stoljeća Crikvenica je imala 156 profesionalnih ribara. Sada ih je samo 18, od čega pet škampara, kaže nam najstariji crikvenički profesionalni ribar i predsjednik Ceha ribara Albin Klement.

Albin Klement samouki je ribar, iako su mu s majčine strane skoro svi bili ribari. Majka je iz obitelji Kostrenčić, a njezin djed i njegova dva brata biblijskih imena Ivan, Jakov i Šimun, te njihov otac Ivan, svi su bili ribari. Poznati su po tome i po nadimku Hudine. Klementi su kontinentalci, bolje rečeno bili su jer su mladi Klementi uboli majčin gen te su sada, osim Albina, ribari i njegov sin Dino te brat i nećak, kao da su i oni Hudine, a ne Klementi, koji su davno došli na Jadran odnekud iz Slovenije.

Danas se Albin bavi samo vršama, dakle škampari. Svako jutro u godini kada to dozvoljava vrijeme, osim za velikih vjerskih blagdana, isplovjava svojim brodom *Marino* i obilazi svoje vrše. *Ulovi se katkad i koja hobotnica ili pišmolj, ali uglavnom idem na škampe*, kaže Albin. Veli da se od ribarenja može živjeti, ali da je to daleko od nekadašnjih vremena kada je riba i škampa bilo mnogo više.

Zlatnih devedesetih dobro se lovilo, ali u međuvremenu je vjerojatno i promjena klime utjecala na smanjenje broja škampa, koji vole hladnije more. Sada je dnevni ulov otprilike petina ili šestina ondašnjega. Bilo bi i puno gore da se svojevremeno nismo nas trojica, Francisko Lončarić, Marijan Klemen i ja izborili da se za ribolov zatvori Velebitski kanal, dok je još ministar ribarstva i pomorstva bio Davorin Rudolf. Što se tiče subvencija države, postoji mogućnost otkupa povlastica, što se odnosi na velike ribare, dakle kočice i plivarice. Oni mogu dati brod na rezanje i dobiti naknadu iz europskih fondova, koje su u iznosima od milijun kuna naviše. Neki su tu mogućnost već iskoristili. Mali ribari imaju subvencije od deset posto po računu, objašnjava nam Klement.

Naš sugovornik, koji je inače već treći mandat predsjednik Ceha ribara u našem gradu, zagovara formiranje ribarske luke u Crikvenici, koja bi imala dizalicu i pristup automobilima, kao u Tribunjku te svakako nekoliko vezova u središnjoj gradskoj luci za prodaju ribe s brodova. Kaže da do sada za te ideje nije bilo baš sluha, ali da će možda u budućnosti biti bolje jer sada i EU predlaže i financira takve projekte. Naime, prodaja svježe ribe s brodova ne samo da je dobra za zdravu ishranu domaćeg stanovništva već je i turistička atrakcija. Crikvenica bi, drži naš sugovornik, kao nekada jedan od najznačajnijih ribarskih gradova na Jadranu, trebala čuvati ribarsku tradiciju.

Razgovarati s ribarom a ne pitati ga koji mu je najveći ulov, ne bi se moglo ni zamisliti. Naš sugovornik ima se čime pohvaliti. Svojevremeno je u moru ispred Novog Vinodolskog ulovio sabljarku tešku 118 kilograma. Bilo je, kaže, kao u noveli *Starac i more*. Ribetinu, dakako, nije mogao dignuti u barku pa ju je vezao za plovilo i teglio do Crikvenice. Trajao je dva i pol sata. Prije tri godine ulovio je veliku tunu, tešku 52 kilograma. Za to ima i dokaz, sliku koju objavljujemo uz naš članak.

Razgovarali smo na blagdan Svetog Nikole, zaštitnika ribara, uz frigate ribe i brudet, koje već tradicionalno crikvenički ribari pripremaju za svoje sugrađane i dijele besplatno. Do sada su to radili sami, a ove godine dobili su financijsku pomoć Grada Crikvenice od 1.500 kuna.

I.T.

Sjajna vijest iz Eko Murvice za Jakovare

Gradnja kanalizacije u Jadranovu kreće prije proljeća

Investicija je teška 7,5 milijuna kuna, a ono što posebno raduje jest činjenica da će se kanalizacija u Jadranovu graditi novcem Europske unije. Radi se o bespovratnim sredstvima u iznosu od 85 posto troškova.

U prvoj fazi kanalizacija će biti izgrađena od naselja Šiljevica, glavnom cestom do groblja, zatim Ulicom Vladimira Nazora do Turističke zajednice, gdje se jedan krak odvaja Ulicom Ivani do Trga sv. Jakova, odnosno jakovarske place, a drugi krak će se protezati prema istoku, Omladinskom ulicom do restorana *Selina* uključujući i cijeli prsten oko Školske ulice. Građevinska dozvola postoji i radovi mogu započeti čim se provede administrativna procedura, a to će, uvjeravaju nas odgovorni u Gradu Crikvenici i MURVICI d.o.o., biti još u zimskim mjesecima 2016. godine. U prvoj fazi na kanalizaciju će se moći priključiti 350 kuća i stambenih zgrada ili oko 600 stanovnika Jadranova. Dakako, tijekom turističke sezone broj ljudi koji borave u tim objektima se utrostručava.

Jako sam zadovoljan što će Jakovari napokon dobiti kanalizaciju, a posebno što će se ona graditi sredstvima Europske unije. Radi se o do sada najvećoj svoti novca koja je stigla u Crikvenicu iz europskih fondova. Želim zahvaliti svim svojim suradnicima, stručnim službama i odgovornima u MURVICI d.o.o. koji su radili na ovom projektu i uspjeli Crikvenici priskrbiti blizu šest i pol milijuna kuna bespovratnih sredstava Europske unije, kazao nam je gradonačelnik Crikvenice Damir Rukavina.

Zadovoljstvo ne krije ni zamjenik gradonačelnika Veselko Mutavgić:

Kao zamjenik gradonačelnika i kao Jakovar, radujem se prvim kilometrima kanalizacije u Jadranovu. Posebno sam sretnan što će se ta prva tri kilometra graditi bespovratnim sredstvima EU, iako smo bili spremni uložiti vlastiti novac u taj projekt. Naravno, puno je bolje da to radimo sredstvima Europske unije, a da svoja sredstva utrošimo za neke druge projekte. Iskoristit ćemo radove na kanalizaciji za rješavanje kritičnih mjesta odvodnje oborinskih voda, a izgradnja sustava oborinske odvodnje preduvjet je za uređenje nekih prometnica, koje će nakon toga imati uređene nogostupe, odvojene od kolnika. To će osim estetskog dojma povećati sigurnost u prometu, posebno sigurnost pješaka, tvrdi Veselko Mutavgić.

Nositelj je investicije tvrtka MURVICA d.o.o. Njen direktor Jevgenij Prpić ukazuje na neke tehničke karakteristike projekta te ekološku stranu izgradnje kanalizacije u Jadranovu:

Primorskenovitadi

Na području aglomeracije Jadranovo trenutno postoji izgrađen biološki uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, koji je izgrađen još 1985. godine i kao takav stoji potpuno neopterećen, a na postojeći kolektor je priključena samo jedna stambena zgrada sa 15 korisnika. Izgradnjom ovog dijela sustava javne odvodnje u duljini od 2970 m stječu se uvjeti za izvedbu oko 350 novih priključaka, što obiteljskih kuća što stambenih objekata, s oko 600 stanovnika, a u ljetnim mjesecima broj se višestruko uvećava. Važno je napomenuti da će se priključenjem na sustav javne odvodnje smanjiti troškovi,

a povećati kvaliteta života stanovništva. Također, time se bitno utječe na dugoročnu zaštitu okoliša u vezi s razvojem turističkog gospodarstva, a što je za Sv. Jakov i naš grad izrazito važno jer je turizam jedna od naših najvažnijih djelatnosti, objašnjava Prpić.

I.T.

Adventska pahulja

Primamljive nagrade za najljepše okićen prozor, balkon, okućnicu ili poslovni prostor

U sklopu Adventa u Crikvenici 2015., kao poticaj građanima i vlasnicima poslovnih prostora na području Grada Crikvenice, a u cilju da nam grad bude što ljepši, gradonačelnik Grada Crikvenice objavio je poziv svim građanima da uredite svoje prozore, balkone, vrtove, okućnice te poslovne prostore i terase za predstojeće blagdane i da se pritom natječu u osvajanju priznanja „Adventska pahulja“ i zanimljivih nagrada.

Svi zainteresirani za sudjelovanje u ovom zanimljivom nadmetanju obrazac prijave mogu dostaviti u Grad Crikvenicu ili poslati na e-mail adresu: info@crikvenica.hr do 24. prosinca 2015. godine. Komisija će izlaziti na teren i obilaziti prijavljene objekte. Kriteriji po kojima će se birati najbolji bit će isticanje pahulje kao zaštitnog znaka Adventa u Crikvenici, kreativnost i inovativnost u ukrašavanju, količina ukrašene površine u odnosu na prijavljeno (prozor, balkon, okućnica ili ugostiteljska terasa), ručno izrađeni ukrasi, ukupan vizualni dojam kojeg ukrašena površina ostavlja

na okoliš. Svečano proglašenje pobjednika bit će u Adventskom parku u Crikvenici 30. prosinca 2015. godine na Doček stare godine.

Najbolje prijavljene uratke naših sugrađana i poslovnih subjekata nagradit ćemo putovanjem u Gardaland za četiri osobe, večerom u restoranu Pandora u Crikvenici te tortom u Kavani Toš.

Detalje javnog poziva možete pronaći na internetskoj stranici Grada Crikvenice ili na broj telefona 051/455-405.

Kredencia

GIFT SHOP / MADE IN CROATIA

Crikvenica, Frankopanska 25 / Zagreb, Radićeva 13
info@kredencia.com / 091 544 7294

VINO - LIKERI I RAKIJE - DŽEMOVI - MED - ČOKOLADE
MASLINOVO ULJE - TARTUFI - KERAMIKA - UKRASNI PREDMETI
NAKIT - PRIRODNA KOZMETIKA - POKLON PAKETI

www.kredencia.com Kredencia Gift Shop

Velečasni Vladimir Sušić (1915. – 1996.)

Omiljeni crikvenički svećenik

Ove godine navršava se sto godina od rođenja omiljenog crikveničkog svećenika Vladimira Sušića, koji je u Crikvenici služio od 1958. do umirovljenja, 1990. godine. Mnogima je bio uzor te je uvijek zračio optimizmom i tolerancijom – vrijednostima koje su mu osigurale veliki broj prijatelja i među vjernicima ali i nevjernicima.

Velečasni Sušić - Mnogima je bio uzor, uvijek je zračio optimizmom i tolerancijom – vrijednostima koje su mu osigurale veliki broj prijatelja među vjernicima ali i među onima koji ne vjeruju – arhivske slike.

Vladimira Sušića, svećenika koji je cijeli svoj svećenički poziv proveo vjerno služeći Božju volju kao kapelan u Crikvenici, mogli bismo opisati kao odličnog čovika, uvijek spremnog pomoći i otvorenog za razgovor. Bio je to čovjek i za svjetovna i crkvena pitanja. Uvijek otvorena srca. *Stoga što reći – takvih više nema*, rado se prisjećaju naši sugovornici, Melanija Milat Ružić, Slavko Matejčić te Dragan Stojčić, tog svećenika u jedno crikveničko jutro na Trgu Stjepana Radića gledajući staru crno-bijelu fotografiju snimljenu krajem 50-ih godina prošlog stoljeća. Fotografija evocira neke davne uspomene, a prikazuje ministrante u bijelo-crnim opravicama, jednog ljeta ispred Crkve.

Ove godine navršava se 100. obljetnica rođenja Vladimira Sušića, koji s obzirom na odrađeni staž na ovom području zasigurno zauzima posebno mjesto u srcima svakog Crikveničana. Rođen je u Mrkoplju 1915. godine a 1958. godine dolazi u Crikvenicu, i tu ostaje do svojeg umirovljenja 1990. godine. Bio je kapelan u Bribiru, Kraljevici i Crikvenici te župnik Grižana i Bribira. Kanonikom Metropolitanskog riječkog prvostolnog kapetola imenovan je 1979. godine, a obavljao je službu vikara Riječko-senjske nadbiskupije. Bio je i kateheta, te je u ona teška ratna vremena, od 1940. pa do 1945. godine, predano držao sate vjeronauka po okolnim mjestima.

Primorske novitadi
Crikvenički ministranti s kraja pedesetih godina prošloga stoljeća – arhivske slike.

Odrastao je u Ogulinu a poslije srednje škole upisuje Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu. No, vrlo je brzo uvidio da to nije njegov životni put, stoga se odlučuje za bogosloviju. Zareden je 1940. godine u Senju. Umro je 1996. godine te je pokopan u svećeničkoj grobnici na Kozali.

Mogli bismo reći da je bio i moderan čovjek, ali prije svega narodni. Imao je prvi televizor u ovom kraju, pa motor, a osobito je bio poznat i po svojoj Bubi (Volkswagenu), koju su mu kupili mještani Grižana i Bribira kako bi mogao lakše i brže obavljati svoje dužnosti i u tim mjestima, kažu naši sugovornici, čija sjećanja otkrivaju jedno posve drugo vrijeme – kada su se ljudi više družili, ali i više išli u crkvu.

Svećenik Sušić znao je privući i pridobiti ljude, a osobito djecu. A znate kako je to bilo kod nas – bio je pravi izazov tko će dočekati njegov motor ili zvonu delat. Imao je zdrav osjećaj za stvaran život, za svakodnevicu. Recimo, kada bi znao da je sportska nedjelja, misa bi uvijek završila malo ranije kako bi se na vrijeme stiglo pogledati utakmicu, vele nam dalje naši sugovornici, dodajući:

Osim sporta, jako je volio pjevati. Njegove su mise stoga bile uvijek pjevane, a u propovijedima nije bilo mjesta politici. Pa i politički milje onog doba ga je volio i cijenio. Volio je zapivati i u društvu, ali nikako u gostionici, govore nam dalje Slavko Matejčić i Dragan Stojčić, dok Melanija Milat Ružić nadodaje da je radio do posljednjeg trenutka. Prisjeća se da je njezinog sina krstio uoči svojeg odlaska u mirovinu.

Melanija Milat Ružić, Slavko Matejčić i Dragan Stojčić o pokojnom velečasnom Sušiću: Što reći, takvih više nema.

Cijenio je znanje, a za onoga tko je znao više, uvijek je imao bombone kao nagradu. Svi se rado prisjećaju njegovih projekcija za polaznike vjeronauka ali i prigodnih predstava kojima su se obilježavali vjerski blagdani. Nikada nije dijelio ljude na više i niže, bogate ili siromašne, te je sa svima težio uspostaviti prijateljski odnos. Mnogima je bio uzor, uvijek je zračio optimizmom i tolerancijom – vrijednostima koje su mu osigurale veliki broj prijatelja među vjernicima ali i među onima koji ne vjeruju.

Ljiljana HLAČA

foto: Dalibor Jud

Stari most u novom ruhu

Stari kameni most preko Dubračine, sagrađen još 1939. godine, ukras je ovoga dijela Crikvenice i svjedok graditeljske i klesarske vještine starih majstora. I danas u njegovoj blizini stražari kip Sv. Ivana Nepomuka, zaštitnika mostova. Odnedavno, naš je most još ljepši jer noću odijeva boje koje želi i kojima šalje poruke. Tako je ogrnuo boje francuske zastave u znak potpore građanima Pariza nakon terorističkog udara na taj grad, a nedugo zatim i boje hrvatske trobojnice u znak sjećanja na stradanje Vukovara i Škabrnje. Stari most nas svake večeri iznenađuje novim radosnim zimskim ogrtačima koji se uklapaju u ukupan predblagdanski ugođaj.

Pošteni crikvenički policajac Branko Markelić

Našao dvije tisuće kuna i vratio vlasniku

Izlazeći iz jednog velikog trgovačkog centra u Rijeci, gdje je bio u obiteljskoj kupnji sa suprugom i dvoje djece, crikvenički policajac Branko Markelić, iako nije bio na dužnosti, primijetio je, iskusnim policijskim okom i uvježbanim čulima, kako bankomat jedne banke daje zvučne i svjetlosne signale, a u blizini njega nema nikoga. Kada se približio vidio je uredno složen novac koji je netko, očito, htio podignuti ali ga je u vrućici predblagdanske groznice zaboravio uzeti. Naš pošten policajac nije mogao nađeni novac ostaviti nekom manje savjesnom od sebe. Prebrojio ga je i utvrdio kako se radi o dvije tisuće kuna i to devet novčanica po 200 i dvije po 100 kuna. Kao iskusen profesionalac odmah je pogledao i na sat kako bi kasnije olakšao potragu za vlasnikom novca. U najkraćem, novac je predao bankarskim službenicima, a oni su, zahvaljujući podacima koje su dobili od njega, ubrzo našli vlasnika novca.

Neki će reći kako pošten policajac i nije vijest jer bi svi trebali biti takvi. Danas nije vijest kada pas ujede čovjeka već samo kada čovjek ugrize psa. Baš zbog toga objavljujemo ovu priču o poštenom policajcu koji, iako nije bio na dužnosti, nije žalio ni vremena ni truda kako bi vratio izgubljeni novac. Dakako, nije ni pomislio da ga prisvoji jer kako kaže, to nije moj novac i nikada ne bih mogao uzeti ono što nije moje. Primorski novitadi su novine koje žele promovirati korektnost, profesionalnost, poštenje i sve ostalo što je pozitivno. Zato, svaka čast ovome Bribircu, dugogodišnjem crikveničkom policajcu Branku Markeliću koji je, nakon više od 21 godine rada na terenu, prije nekoliko mjeseci promoviran u pomoćnika šefa smjene.

Osma smotra udruga u kulturi grada Crikvenice

U program *Advent u Crikvenici* odlično se uklopila 8. smotra udruga u kulturi grada Crikvenice, koja je održana u nedjelju, 29. studenog, u gradskoj sportskoj dvorani. Smotru je otvorio crikvenički gradonačelnik Damir Rukavina i izrazio zahvalnost udrugama koje nesebično sudjeluju u svim gradskim manifestacijama.

Organizator ovogodišnje smotre bio je KUD *Martin Matetić* Jadranovo, čijoj tamburaškoj sekciji je pripala čast da pod vodstvom Marijana Matejčića izvede skladbe *All of me* i *Španjolske oči*. Mješoviti pjevački zbor KUD-a *Martin Matetić*, pod ravnanjem Ivana Nina Nancinovića, otpjevao je

tradicionalnu makedonsku pjesmu *Elena Kerko* u obradi Davida Ropca te pjesmu *Prošeći se smanun po Kvarneru*, na glazbu Roberta Grubišića i tekst Mirjane Bobuš, u obradi I. N. Načinovića uz instrumentalnu pratnju Roberta Grubišića.

Plesna skupina KUD-a *Vatroslav Lisinski* Crikvenica, pod vođenjem Lidije Kršul Medek, otplesala je *Shot me down* i *Balada boa*, folklorna sekcija, koju vodi Lana Krmek, izvela je Pjesme i plesove Prigorja, a tamburaška sekcija *Vatroslava Lisinskog*, pod vodstvom Vladimira Pergjuna, izvela je skladbe *Na saoniku Dragutina Hruza* i *Tko pjeva zlo ne misli*, u aranžmanu Vladimira Pergjuna.

KUD *Jelena* Dramalj predstavljali su mješoviti pjevački zbor, koji je pod ravnanjem Vlaste Jurčić Dubajić izveo pjesme *Na te mislim* i *Splitska noć*, te *Ženska klapa Sveta Jelena*, koju vodi Marijana Bezić, otpjevala je pjesme *More ti si čežnja* i *Brkica*.

Folklorna sekcija Udruge umirovljenika *Sunce*, koju vodi Janja Havajić, izvela je *Splitski ples* i otpjevala pjesmu *Crikvenice moja*.

Mauro Antić iz KUD-a *Neven Selce*, odsvirao je *Selački mix* na tradicionalnom glazbalu trištinki, dok je mješoviti pjevački zbor pod ravnanjem Tatjane Veljanovske otpjevao *Cviće* i *Dalmatinske bisere*. Iz Selca su nastupili još i Big-band Swingery i Limena glazba Selce. Swingery, pod vodstvom Željka Antića, izveli su *It don't mean a thing* Duka Ellingtona, *Sway* Normana Gimbela te *Thing called love* Freddija Mercuryja, dok je Limena glazba, pod ravnanjem Čedomira Lončarića, odsvirala *Romace* Ludwiga van Beethovena i *Anner polku* Johanna Straussa II.

Ivica Tomić

Zima ima svoje čari

Vrt ne spava zimski san

Prije nego se potpuno prepustimo slavljeničkom ugođaju, ne zaboravimo da i naš vrt zahtijeva ponešto ljubavi i pažnje u ove tmurne i hladne dane. Iako bismo pomislili da je u vrtu sve mrtvo, to je samo privid. Mnogi se procesi odvijaju unutar same biljke i u tlu pripremajući je na ponovno rođenje u proljeće.

Pravilnim izborom i planiranom sadnjom možemo svoj vrt učiniti lijepim i obogatiti ga cvatućim i dekorativnim biljem i tijekom zime te rano u proljeće, prije nego što počnu s cvatnjom proljetne kulture. O kojim je vrstama riječ saznajte u nastavku.

Jedna od trajnica koja najranije počinje s cvatnjom u našem vrtu, i to od kraja listopada ili početkom studenoga, jest *Iberis semperflorens*. Ta trajnica stvara jastučaste oblike koji često prelaze u viseće forme, posebno ako ih sadimo na suhozidima i gromačama unutar kojih se nalazi kvalitetna zemlja.

Iberis cvjeta mnoštvom snježnobijelih cvjetica koji prekrivaju gotovo cijelu biljku, po čemu je i dobio ime. Dugotrajnost cvatnje te biljke jest ono što je posebno označava. Iberis može cvjetati čak do početka travnja. Po cvatnji nam ostaju prekrasni jastučasti oblici sa sjajnim zelenim kožnatim listićima. Ta je biljka izuzetno otporna i na sušu.

Bergenia cordifolia zanimljiva je sa svojim srcolikim listovima intenzivno zelene boje. Cvjeta u nježnim nijansama na zaštićenim prostorima od siječnja do

Sadnja maćuhica

travnja. Mora biti zaštićena od mraza, koji joj odgađa cvatnju za početak proljeća.

Maćuhica – nježna, šarena ljepotica jeseni i zime

Maćuhice (*Viola sp.*) ne podnose zadržavanje vode i previsoku vlagu u razini korijena, te je za uspješan uzgoj najvažnije osigurati prozračno tlo ili supstrat za uzgoj cvijeća koji ne zadržava previše vlagu, što je posebno bitno kod uzgoja u posudama. Prilikom odabira mjesta na kojemu ćemo posaditi ili uzgajati maćuhice, treba birati južne i jugoistočne položaje. U vrijeme zimskih mjeseci i slabe zrake sunca bit će dovoljne za cvatnju te šarene ljepotice.

Maćuhica je biljna vrsta koja ne zahtijeva previše njege. Ukoliko smo biljkama osigurali povoljno tlo s dovoljnom količinom biljnih hranjiva, njega se svodi na uklanjanje ocvalih cvjetova i suhih listova. U uvjetima visoke vlage tla i zraka maćuhica je podložna biljnim bolestima.

Pyrachanta coccinea

Najčešće se radi o gljivičnim bolestima koje napadaju list (plamenjača, pepelnica, hrđa i crna pjegavost) i korijen (crna trulež). Da se izbjegnu biljne bolesti kod maćuhice, potrebno je već prilikom odabira mjesta za sadnju davati prednost prozračnim položajima. Između biljaka treba ostavljati najmanje 20 cm razmaka.

Vatreni trn (*Pyracantha coccinea*) jedna je od **najzapaženijih biljaka** zimi – bogatstvom svojih crvenih, narančastih ili žutih plodova s mnoštvom bobica lako se uklapa i u zahtjevnije vrtove i parkove.

Omogućuje unošenje boje i razigranosti u dijelove vrta koji su tijekom zime zbog mirovanja vegetacije postali neugledni. Plodovi toga grma često se zadržavaju na biljci sve do početka proljeća. Cvatnja započinje u svibnju. Cvjetovi su također vrlo dekorativni, sitni i skupljeni u cvatove bijele boje. Osim prekrasnih plodova, biljku karakteriziraju i izuzetno trnovite bodlje – te joj je zato i naziv vatreni trn. Zbog navedenih trnovitih grana biljku je poželjno saditi u manje prohodnim dijelovima vrta. Ukoliko se primjenjuje kao živica, tada odvrća ulazak različitih životinja, poput maćaka, u naš vrt ili okućnicu.

Biljka nije posebno zahtjevna u pogledu vrste tla. Pogoduju joj sunčani položaji, a podnosi i blagu sjenu. Dobro se aklimatizira na ljetno sušno razdoblje kao i na niske zimske temperature.

Ukoliko želite u svoj vrt privući ptice, taj je grm pravi izbor za vas budući da većina ptica obožava plodove vatrene trna. Prihranom gnojivima koja u sebi sadrže veći udio kalija i fosfora potičemo bujniju cvatnju. Prihranu je poželjno obavljati tijekom cvatnje i to mjesečno jedanput, a dozu gnojiva primjenjivati prema uputama proizvođača.

U vrijeme cvatnje, grane grmova dunjarice (*Cotoneaster sp.*) ukrašene su

Ornamentalne trave oživljavaju zimski vrt

s bezbroj bijelih ili ružičastih sitnih cvjetova iz kojih se tijekom jeseni, ovisno o vrsti, razvijaju narančasti ili crveni plodovi. Plodovi su bobice koje najčešće ukrašavaju grane tog prekrasnog grma tijekom cijele zime. Razlikujemo niske, puzeće vrste koje mogu poslužiti kao jako dobri pokrivači tla i grmolike vrste koje ovisno o vašem ukusu ili veličini prostora kojim raspolazete možete saditi u skupinama ili pojedinačno. Neke vrste grmova mogu se preoblikovati u bonsai drvca. U vazama s vodom, orezane grane s bobama jarkih boja mogu dugo ukrašavati unutarnje prostore. Dunjaricama pogoduju umjereno plodna, dobro ocjedita tla. Uspijevaju na suncu i u laganoj sjeni. Dobro podnose visoke ljetne temperature i dugo sušno razdoblje. Zalijevanje je potrebno redovito obavljati samo u razdoblju nakon sadnje, odnosno dok biljka ne razvije dovoljno jak korjenov sustav, nakon čega postaje otporna na sušu.

Za potpuni zimski ugođaj nezaobilazne su ukrasne trave. Većinom su ocvale, no ostale su njihove raznovrsne vlati i metlice. Filigranska ljepota suhih trava prati nas u jesen i zimi. Kasnom cvatnjom posebno se ističe pampas trava (*Cortadella selloana*) sa svojim velikim srebrnim klasovima. To je vrsta koja je u prošlosti često uzgajana, a danas pomalo pada u zaborav. Svejedno zaslužuje svu našu pažnju. Formira busen visok i širok do 2,5 m. Zbog svoje robusnosti i veličine potrebno joj je dosta prostora za širenje kako bi dala maksimalni efekt. Najljepša je kao soliter nasred travnjaka ili u kombinaciji s drugim travama. Zimzelena je, a najljepša je upravo u doba cvatnje velikim metlicama raznih boja. Cvate krajem ljeta, a metlice ostaju lijepe do zime pa je ukras u vrtu u vrijeme kad ostale biljke već pomalo gube na ljepoti.

Neke sorte kineskog šaša (*Miscanthus*) također kasno cvjetaju. Spomenimo sortu "Gracillimus" s uskim listovima i isprva tamnosmeđim metlicama, te zebriasti kineski šaš (*Miscanthus sinensis* Zebrinus), zanimljiv zbog žutih poprečnih pruga.

Zima je, ali to nipošto nije razlog da naš vrt bude nezanimljivo i neprivačno mjesto za opuštanje i provođenje slobodnog vremena. Krenite na posao i posadite one biljne vrste koje i u ove tmurne zimske dane unose vedrinu i živost u prostor.

Već i sam pogled na tako uređen vrt, a još više prolazak kroz njega, popraviti će i naše zimsko raspoloženje, ispuniti ga nadom i veseljem, te nas preplaviti ponosom što ga možemo pokazati i prijateljima.

Tea Gagro, mag. ing. agr.

Raskoš vatrene trna u ulici Braće Brožičević

OVLAŠTENI PIAGGIO DISTRIBUTER I SERVISER SKUTERA

ADRIATIC MOTO
DRAMALJ-CRIKVENICA
KOTORSKA 24
Tel: 051 781 804, E-mail: adriatic.moto@gmail.com

TRGOVINA AUTO DIJELOVA

AKCIJA 30% NA SVE AUTO DIJELOVE

POPUST NA USLUGE SERVISA -50 %

apriia PIAGGIO Vespa GILERA scarabeo DERBI

NOVO

TERME SELCE
HEALTH CLINIC

3D DEKOMPRESIJSKA TERAPIJA KRALJEŽNICE
Rješenje za Vašu križobolju, diskus hernije

MBST TERAPIJA
Obnavlja hrskavicu i kost, artroza

ORTHOKIN TERAPIJA
Oštećenja hrskavice i zglobova, artroza

SHOCK WAVE TERAPIJA UDARNIM VALOM
Bolno/smrznuo rame, petni trn, bol u leđima

Popusti i akcije u tijeku!

Poliklinika Terme Selce
1. prilaz I. L. Ribara 8, Selce, 051 764 055
Poliklinika Terme Rijeka S. Krautzeka
66c, Rijeka, 051 400 420

info@terme-selce.hr

Primorskenovitadi

Primorskenovitadi

C

SIJEČANJ

P u s ć p s n
 1 2 3
 4 5 6 7 8 9 10
 11 12 13 14 15 16 17
 18 19 20 21 22 23 24
 25 26 27 28 29 30 31

VELJAČA

P u s ć p s n
 1 2 3 4 5 6 7
 8 9 10 11 12 13 14
 15 16 17 18 19 20 21
 22 23 24 25 26 27 28
 29

I

OŽUJAK

P u s ć p s n
 1 2 3 4 5 6
 7 8 9 10 11 12 13
 14 15 16 17 18 19 20
 21 22 23 24 25 26 27
 28 29 30 31

TRAVANJ

P u s ć p s n
 1 2 3
 4 5 6 7 8 9 10
 11 12 13 14 15 16 17
 18 19 20 21 22 23 24
 25 26 27 28 29 30

SVIBANJ

P u s ć p s n
 1
 2 3 4 5 6 7 8
 9 10 11 12 13 14 15
 16 17 18 19 20 21 22
 23 24 25 26 27 28 29
 30 31

K

LIPANJ

P u s ć p s n
 1 2 3 4 5
 6 7 8 9 10 11 12
 13 14 15 16 17 18 19
 20 21 22 23 24 25 26
 27 28 29 30

E

N

SRPANJ

P u s ć p s n
 1 2 3
 4 5 6 7 8 9 10
 11 12 13 14 15 16 17
 18 19 20 21 22 23 24
 25 26 27 28 29 30 31

KOLOVOZ

P u s ć p s n
 1 2 3 4 5 6 7
 8 9 10 11 12 13 14
 15 16 17 18 19 20 21
 22 23 24 25 26 27 28
 29 30 31

O

RUJAN

P u s ć p s n
 1 2 3 4
 5 6 7 8 9 10 11
 12 13 14 15 16 17 18
 19 20 21 22 23 24 25
 26 27 28 29 30

LISTOPAD

P u s ć p s n
 1 2
 3 4 5 6 7 8 9
 10 11 12 13 14 15 16
 17 18 19 20 21 22 23
 24 25 26 27 28 29 30
 31

STUDENI

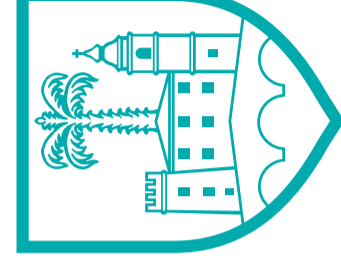
P u s ć p s n
 1 2 3 4 5 6
 7 8 9 10 11 12 13
 14 15 16 17 18 19 20
 21 22 23 24 25 26 27
 28 29 30

PROSINAC

P u s ć p s n
 1 2 3 4
 5 6 7 8 9 10 11
 12 13 14 15 16 17 18
 19 20 21 22 23 24 25
 26 27 28 29 30 31

A

2016

01.01. / NOVA GODINA
 06.01. / SVETA TRI KRALJA
 09.01. - 10.02. / "MAŠKARE 2016." U CRIKVENICI
 14.02. / VALENTINOVO (IN LOVE IN CRIKVENICA)
 27.03. / USKRS
 28.03. / USKRSNI PONEDELJAK
 16.04. / DAN OSLOBOĐENJA CRIKVENICE
 01.05. / PRAZNIK RADA
 22.05. / SVETA JELENA (ZAŠTITNICA DRAMLJA)

26.05. / TIJELOVO
 22.06. / DAN ANTIFAŠISTIČKE BORBE
 25.06. / DAN DRŽAVNOSTI
 25.07. / SVETI JAKOV (ZAŠTITNIK JADRANOVA)
 05.08. / DAN POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI
 I DAN HRVATSKIH BRANITELJA
 14.08. / DAN GRADA
 15.08. / VELA GOPA (ZAŠTITNICA CRIKVENICE)
 15.08. / 106. PLIVAČKI MARATON ŠILO-CRIKVENICA

27.08. - 3.09. / 50. RIBARSKI TJEDAN
 08.09. / MALA GOPA (ZAŠTITNICA GORNJEG KRAJA)
 08.10. / DAN NEOVISNOSTI
 01.11. / DAN SVIH SVETIH
 25.11. / SVETA KATARINA (ZAŠTITNICA SELCA)
 26.11. - 30.12. / ADVENT U CRIKVENICI
 25.12. / BOŽIĆ
 26.12. / SVETI STJEPAN
 30.12. / DOČEK STARE GODINE

Crikvenica ove godine u poduzetništvo ubrizgala milijun kuna potpora

Subvencije ljudima koji mogu biti ponosni na svoj posao

Grad Crikvenica odobrio je i dodijelio čak 250 tisuća kuna nepovratnih subvencija za razvoj poduzetničkih ideja i poslovanja. Odobren je čak 31 zahtjev za potpore koje je iskoristilo 18 crikveničkih poduzetnika. Zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić istaknula je zadovoljstvo odazivom poduzetnika. Lani je na javni poziv Grada Crikvenice stigla tek jedna poduzetnička prijava za poticajne mjere. Ove godine je gradska uprava krenula agresivnije u promociju mjera i odaziv nije izostao.

Svi ti poduzetnici imaju iza sebe uspješne poduzetničke priče, nešto na što mogu biti ponosni i Grad je tu da pruži podršku njihovom daljnjem razvoju, smatra zamjenica gradonačelnika Crikvenice Silvia Crnić.

Najviše zahtjeva, 12, podneseno je za mjeru Nabava i ugradnja strojeva i opreme. Osam zahtjeva odobreno je za mjeru Žensko poduzetništvo, po tri za mjere: Implementacija grafičkog dizajna, Inicijalni troškovi - poduzetnici početnici te Troškovi obrazovanja,

stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika. Po jedna subvencija odobrena je za mjeru Očuvanje deficitarnih zanimanja i Program energetske učinkovitosti.

Grad Crikvenica pomaže poduzetnike i subvencioniranjem kamata. Petero poduzetnika koji otplaćuju kredite u ukupnoj vrijednosti od pet milijuna kuna, smanjit će rate zahvaljujući financijskoj podršci Grada Crikvenice koja subvencionira kamatne stope s dva do tri posto. Za ovu vrstu subvencija Grad će izdvojiti nešto više od 250 tisuća kuna.

Kada se poticajima i subvencijama kamata pridoda sufinanciranje LAG-a Vinodol, Poduzetničkog centra Vinodol, sufinanciranje programa Zračne luke Rijeka, programa u turizmu, financiranje informiranja poduzetnika Grad Crikvenica je u 2015. godini izdvojio gotovo milijun kuna za poticanje i razvoj poduzetništva.

Novi javni poziv objavit će se početkom 2016. godine. Mjere će se mijenjati i prilagođavati potrebama poduzetnika.

Među poduzetnicima koje je Grad Crikvenica prepoznao kao nositelje razvoja poduzetništva i turizma je i turistička agencija Via Mea. Agencija je dobila potporu za opremu za svoju podmornicu Peppy te za tiskanje kataloga za turističke sajmove.

Cijenimo što smo dobili potporu Grada. Istu shvaćamo i kao priznanje našem radu koji je u velikoj mjeri usmjeren ka promociji Crikvenice kao turističke destinacije. Natječaj je kvalitetno pripremljen i svatko od poduzetnika je mogao naći prostor za svoje potrebe.

Veseli podrška poduzetništvu, a mislim da se može olakšati poslovanje i bez da se izravno dotiraju kune. Na primjer, kroz oslobođenja plaćanja različitih nameta. Cilj mora biti da crikvenički poduzetnici rade što duže, da se ne zatvaraju trgovine, restorani i kafići. Možda bi nekog oslobođenje od plaćanja dijela komunalne naknade ili terase motiviralo da radi cijelu godinu, ističe Tatjana Plašč.

A. RAVLIĆ

Konferencija u Opatiji:

Ključni izazovi ekonomskog rasta i razvoja lokalnih samouprava u 2016. godini

Crikvenici Certifikat povoljnog poslovnog okruženja

U Opatiji je 27. i 28. studenog 2015. godine održana dvodnevna konferencija pod nazivom *Ključni izazovi ekonomskog rasta i razvoja lokalnih samouprava u 2016. godini*. Konferencija u organizaciji Centra za lokalni ekonomski razvoj (CLER d.o.o.) i Centra za razvoj javnog i neprofitnog sektora TIM4PIN bila je posvećena unaprjeđenju potencijala lokalnih samouprava u generiranju brzog gospodarskog rasta i razvoja na svom teritoriju kroz primjenu najviših

svjetskih standarda u pogledu kvalitete lokalnih javnih usluga te izvođenju investicijskih projekata u okviru suradnje javnog i privatnog sektora. Na konferenciji su predstavljani gradovi i općine sudionici Programa BFC SEE u Republici Hrvatskoj te su svečano dodijeljeni Certifikati povoljnog poslovnog okruženja gradovima Crikvenici i Jastrebarskom. U ime Grada Crikvenice priznanje je preuzela zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić, koja je tom prilikom

istakla važnost tog priznatog međunarodnog certifikata za Grad Crikvenicu, zahvalila svim djelatnicima gradske uprave i suradnicima bez čijeg predanog rada Grad ne bi mogao ostvariti taj važan cilj, te istaknula da se kroz proces certifikiranja mnogo naučilo, ali i otvorilo brojne mogućnosti za daljnje napredovanje i usavršavanje, sve u cilju stvaranja što boljeg poslovnog okruženja u gradu Crikvenici.

Uredništvo

Primorskenovitadi

Stipendiranje učenika i studenata

Natprosječan interes učenika i studenata

Ove je godine vladao velik interes za stipendije, za 25 stipendija što ih Grad dodjeljuje zaprimljene su 62 kandidature.

Kao i svake godine, Grad Crikvenica dodjeljuje stipendije na osnovi nadarenosti te na osnovi socijalnog statusa obitelji. Za stipendije na osnovi nadarenosti (postignutog uspjeha) postoje tri osnovna uvjeta: prebivalište na području grada Crikvenice, uspjeh, (za učenike 4,50, a za studente 3,25) te redovan upis u obrazovne ustanove u sustavu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Na osnovi nadarenosti dodjeljuju se 2 stipendije učenicima trećih razreda srednjih škola, 2 stipendije učenicima četvrtih razreda srednjih škola, 4 stipendije studentima 1. godine, 4 stipendije studentima 2. godine, 4 stipendije studentima 3. godine, 4 stipendije studentima 4. godine, 3 stipendije studentima 5. godine te 2 stipendije studentima 6. godine.

Sveukupno, to je 25 stipendija za koje Grad na godišnjoj bazi izdvaja 220.000 kuna.

Učenička stipendija iznosi 500, a studentska 800 kn mjesečno. Stipendije se isplaćuju jednokratno za rujan, listopad, studeni i prosinac 2015., a prvih šest mjeseci u 2016. (ostatak školske, odnosno akademske godine) mjesečno. Sa svakim dobitnikom stipendije sklapa se ugovor.

Ove je godine vladao natprosječno velik interes za stipendije. Za 25 stipendija što ih Grad dodjeljuje zaprimljene su 62 kandidature. Zaključak o odabiru stipendista donosi

gradonačelnik Grada Crikvenice na osnovu prijedloga Komisije za odabir nadarenih učenika i studenata, stipendista Grada Crikvenice, na temelju Pravilnika o kriterijima dodjele stipendija za nadarene učenike srednjoškolce i studente.

Za stipendije na osnovi socijalnog statusa, uvjeti su sljedeći: kandidati moraju biti redovni učenici srednjoškolci i studenti s prebivalištem na području grada Crikvenice, učenici i studenti čije zajedničko domaćinstvo ima prihod po članu domaćinstva do 1.300 kuna (prema iznosu prosječnog mjesečnog prihoda korisnika ostvarenog [isplaćenog] u tri mjeseca ili u dvanaest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na stipendiju), učenici srednjih škola u četverogodišnjem trajanju s prosječkom ocjena ne manjim od 3,5.

Broj stipendija koje se dodjeljuju ovisi o raspoloživim sredstvima u proračunu Grada Crikvenice. Planirani iznos za stipendije na godišnjoj razini iznosi 161.600 kuna.

Nakon isteka roka za podnošenje prijave na natječaj, Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb Gradskog vijeća Grada Crikvenice, provodi bodovanje pristupnika natječaju te utvrđuje listu stipendista za učenike i studente.

O rezultatima natječaja pristupnici se obavještavaju pismenim putem.

Katarina Kružić

Savjet mladih Grada Crikvenice

Kamo nakon srednje

Prošle je godine pokrenut projekt u organizaciji Savjeta mladih Grada Crikvenice pod nazivom *Kamo nakon srednje*. Projekt je namijenjen srednjoškolcima, odnosno maturantima koji su u neodumici oko upisa na fakultet. Kako je to jedna od najvećih životnih odluka, te može biti vrlo stresna, Savjet mladih odlučio je tim projektom pomoći svim neodlučnim srednjoškolcima. Projekt, naravno, ne bi bio moguć bez suradnje sa studentima s područja grada koji bi predstavili svoj fakultet.

Ovogodišnje predstavljanje fakulteta održalo se u maloj dvorani Srednje škole *dr. Antuna Barca*, ali odaziv je nažalost bio nešto manji od očekivanog. Predsjednika Savjeta mladih Graciana Čopa pitali smo koji je zapravo cilj tih prezentacija i je li zadovoljan odazivom:

Cilj je ovih predavanja da na što jednostavniji način informiraju maturante o pojedinom fakultetu kako bi im se olakšao odabir. Sve se temelji i provodi tako da mladi pomognu mladima. Odziv maturanata ove godine, iako nije bio jako velik, ipak je pokazao da im je potrebna pomoć oko odabira fakulteta.

Gracian ističe da je veoma zadovoljan suradnjom s ravnateljima škole, profesorom Arsenom Badurinom, te se nada da će se tako uspješna suradnja i dalje nastaviti. Prezentacije su ove godine održali: Kristina Jurčić za Učiteljski fakultet, Vedran Pavličević za Pomorski fakultet, Daniel Morožin za Tehnički fakultet, Katarina Brnić za Turističko-hotelijski fakultet, Ana Barac za Pravni fakultet te Katarina Kružić za Filozofski fakultet. Graciana Čopa pitali smo također čime se Savjet trenutno bavi i imaju li neke nove projekte u planu:

Osim spomenutog projekta, Savjet mladih ostvario je i niz drugih projekata, a kao najveći zahtav izdvojio bih obilježavanje znamenitosti QR kodom (engl. Quick Response kod, tj. kod koji daje brze odgovore). Kod je postao popularan zbog brze čitljivosti i mogućnosti pohrane velikog broja podataka. Taj bi projekt trebao biti gotov do kraja iduće godine.

Katarina Kružić

U Gradskoj galeriji Crikvenica, Frankopanska 6, u tijeku je **skupna izložba slikara vinodolskog kraja** pod nazivom **Advent u galeriji**.

Na izložbi svoje radove izlaže 12 slikara: Ivan Balažević, Tony Belobrajdić, Dubravka Kanjski, Libuša Kirac, Suzana Ključ, Dragana Kružić, Anđelko Lerga, Alison Mavrić, Marijan Mavić, Stanislav Ninić, Ambroz Orošić i Željko Pavlič.

Izložba se može razgledati radnim danom od 10 do 12 i od 16 do 19 sati - sve do 31. prosinca 2015.

Izložba je prodajna i nudi mnoštvo likovnih radova među kojima možete pronaći lijep i vrijedan poklon kojim ćete razveseliti svoje najmilije. Ovom izložbom želimo Vam uljepšati kraj ove, 2015. te zaželjeti čestit Božić i uspješnu Novu 2016. godinu.

Srdačno Vaš,
Centar za kulturu «Dr. Ivan Kostrenčić»

Primorskenovitadi

Crikvenički stipendisti

Tri dobitnice višegodišnjih stipendija, zasluženih na osnovi odličnog uspjeha, upitali smo što studiraju, mogu li izdvojiti neke uspjehe kojima se posebno ponose, olakšava li im stipendija život, čime se bave u slobodno vrijeme te imaju li neku poruku za mlade u Crikvenici.

Vedrana Medvešek

Studentica sam šeste godine dentalne medicine u Rijeci. Kao najveći uspjeh zasigurno bih izdvojila spis na fakultet, na kojem sam bila prva na listi od 700 prijavljenih studenata, te istovremeno visokopozicionirana na listama u više hrvatskih gradova. Na prijedlog profesorice, prema njenoj osobnoj procjeni i dojmu koji sam se trudila ostaviti, nedavno sam izabrana i za volontiranje u renomiranoj specijalističkoj ordinaciji koja se bavi ortodontijom. Upravo to vidim kao svojevrsnu potvrdu dugogodišnjeg rada, truda, ali i odricanja. U slobodno vrijeme volontiram u KBC-u Rijeka u sklopu Klinike za dentalnu medicinu, gdje se ujedno održavaju i naše studentske vježbe. Sudjelujem i u realizaciji prvog lista studenata dentalne medicine u Rijeci. Isto tako, nastojim pratiti najnovije trendove u dentalnoj medicini pohađanjem međunarodnih i svjetski priznatih kongresa i simpozija. Upravo sam se vratila s jednog takvog, održanog u Beču. Ostatak slobodnog vremena provodim sa svojim najmilijima, svojom ljubavi, obitelji i prijateljima, koji su mi velika potpora u mom životnom odabiru. Stipendijama moguće zadovoljiti svoje potrebe za permanentnim usavršavanjem, što će i u budućnosti biti prisutno kao obrazovanje tijekom radnog vijeka. Kako moju obitelj, tako i mene, stipendija rasterećuje financijski te mi omogućava praćenje stručne literature i stručnih publikacija. Svoju bih misao završila latinskom izrekom *Per aspera ad astra – Trnovit je put do zvijezda*.

Lea Katarina Pilaš

Studiram pravo na integriranom studiju Pravnog fakulteta u Rijeci. Kao neke od svojih najvećih uspjeha izdvojila bih proglašenje za učenicu generacije u 2007./2008. školskoj godini u Osnovnoj školi *Ksavera Šandora Gjalskog* u Zagrebu te završavanje Osnovne glazbene škole *Elly Bašić*, gdje sam svirala u gitarističkom orkestru kod profesora Čaglja. Osvojila sam i šesto mjesto na državnom natjecanju iz astronomije, a dvije godine za redom bila sam druga na županijskom natjecanju. Završila sam jezičnu gimnaziju kao jedna od najboljih, s uspjehom 5,0 kroz sve četiri godine. Na natjecanju iz talijanskog jezika bila sam prva u gimnaziji i druga u županiji. Upisala sam se na pravni fakultet kao četvrta od 195 upisnika, a trenutno sam demonstratorica na katedri za građansko pravo i sutkinja porotnica na Općinskom sudu u Rijeci. U slobodno vrijeme bavim se svojim vrtom, maslinama i vinovom lozom, i navijam za NK Rijeku. Nastojim iskoristiti blagodati Crikvenice čestim šetnjama uz more na čistom zraku. Opuštam se sviranjem gitare i slušanjem glazbe. Sretna sam što će ove godine u Adventskom parku biti puno rock koncerata. Posjetit ću svaki! Stipendija mi puno znači iz dva razloga: daje mi poseban poticaj i osjećaj da su na taj način priznati moj trud i zalaganje; tu je i financijski aspekt koji je važan jer svakodnevno putujem u Rijeku pa mi stipendija pokriva putne troškove studiranja. Mladima bih preporučila da iskoriste miran i ugodan život u malom gradu nasuprot užurbanosti i stresa u velegradovima te da se međusobno više druže, zabavljaju i vesele!

Annamaria Pauković

Studiram anglistiku i germanistiku na Filozofskom fakultetu u Rijeci. Kao svoj najveći uspjeh izdvojila bih trenutak kada sam vidjela svoje ime ispod naslova Prevoditeljica u katalogu Međunarodnog studentskog filmskog festivala. Bila sam jako ponosna! Također, već dvije godine za redom izabrana sam za demonstratoricu na studiju anglistike, što me također čini veoma ponosnom. U slobodno vrijeme volontiram kao prevoditeljica, aktivna sam u udruzi anglista, a volim i čitati te provoditi vrijeme s najboljim prijateljima. Stipendija mi puno znači jer s njome mogu pokriti troškove studiranja. Mladima bih poručila da se trud uvijek isplati!

Obnova javne štirne u Selcu

U najužem centru povijesne jezgre Selca, pokraj današnjeg Trga palih boraca, 1796. godine sagrađena je javna vodosprema, odnosno štirna. Nalazi se na predjelu zvanom Jama, na početku Metline – jednog od tri naselja iz kojih se razvilo današnje Selce. Štirna predstavlja važan spomenik graditeljske baštine Selca, stoga je ove godine upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Uz kuću Joze Lončarića na predjelu Brdo, seoska štirna na Jami drugo je zaštićeno nepokretno kulturno dobro na području Selca. U obrazloženju zaštite Konzervatorski odjel u Rijeci navodi da je riječ o izvanrednom primjeru pučkog graditeljstva. No unatoč svojoj vrijednosti, tek nedavno prepoznatoj od strane Ministarstva kulture, štirna se već godinama nalazi u jako lošem stanju, na sramotu svih nas. Još je gore u ljetnim mjesecima kad se pokraj nje odlaže kućanski otpad, kao da nije već dovoljno posramljena zapuštenim stanjem u kojem se nalazi. Što možemo učiniti kako bismo vratili dostojanstvo spomeniku i osvjetlili svoj kulturni obraz pred posjetiteljima Selca ali i pred sobom? Za početak potrebno je što hitnije sanirati popločeni plato cisterne kako bi se zaustavilo propadanje površine za pješake, što bi dugoročno moglo utjecati i na statiku cijele građevine. Naravno, radovi bi se obavili pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Rijeci, a izvoditelj radova treba posjedovati licencu za rad na kulturnim dobrima. Pozitivna je stvar što je Grad Crikvenica već ove godine osigurao financijska sredstva za obnovu popločenja i uređenje pristupnih stuba.

No stvar se zakomplicirala. Naime, štirna se ne nalazi na katastarskoj čestici u vlasništvu Grada već je njen vlasnik Hrvatske šume d.o.o. Grad Crikvenica planira preko proračuna Muzeja grada Crikvenice uložiti financijska sredstva u sanaciju, uz uvjet ustupanja štirne Gradu na rok od deset godina. U tom razdoblju štirna bi se obnovila, održavala i koristila u kulturne i turističke svrhe. Pokraj nje planira se postaviti i primjereno osvjetljiva informativna tabela. Nevelik plato štirne nudi mogućnosti održavanja pjesničkih večeri kao i izložaba na otvorenom u ljetnim mjesecima. Isto tako, štirna može biti početak poučne staze što bi posjetitelje zainteresirane za povijest vodila kroz staru jezgru Selca, koja često turistima ostane neotkrivena. Novčana sredstva namijenjena obnovi štirni Grad

Crikvenica i Mjesni odbor Selce osigurat će i 2016. godine. Svi se nadamo da će administrativni dio biti obavljen prije proljeća, kad se planiraju radovi.

Ovom prilikom molimo sve stanovnike Selca da nam se jave ukoliko u svojim obiteljskim albumima imaju fotografije štirne na Jami kao i danas srušenog izvora vode na Jami. Na ovaj način možete se aktivno uključiti u obnovu. Isto tako, pozivamo vas da nam se obrate s prijedlozima, ali i dobronamjernim kritikama u vezi s našim planovima.

Muzej grada Crikvenice, Preradovićeva 1, Crikvenica, email: mgc@mgc.hr, 781 000, 091 124 11 01

Kako izgleda selačka pučka štirna

Stara pučka štirna samostalna je građevina oblika izduženog pravokutnika s visokim ogradnim zidom sa sve četiri strane. Na vrhu je plato kojem se prilazi preko kamenih stuba i ulaznim kamenim portalom s vratnicom od kovanog željeza. Plato štirne izvorno je imao kameno opločenje s morskim oblucima u funkciji filtera za kišnicu, što je danas sačuvano samo u tragovima. Kišnica se u štirnu sakupljala slijevajući se i s krovova okolnih kuća, a bila je kapaciteta 300 kubika. U središnjem dijelu platoa nalazi se kameno kvadratno grlo koje leži na kružnoj temeljnoj bazi. Grlo štirne izvedeno je iz jednog komada bloka kamena s uklesanim središnjim i ugaonim slijepim nišama, te željeznim kvadratnim poklopcem iznad kojeg je koloturnik. Na južnom kruništu zida ugrađeno je korito, mjera za žito, *kvarta*, s uklesanom 1815. godinom. U blizini kamene mjere nalaze se dvije memorijalne ploče na kojima se navode podatci o gradnji, na latinskom i prijevodom na hrvatskom jeziku. U jugozapadnom ugaonom zidnom plaštu nalazi se niša s kipom sv. Ante, postavljena na to mjesto u novije vrijeme. Naknadno je dodana i špina javnog vodovoda, koji Selce dobiva 1931. godine, čime štirna na Jami, kao i ona na Brdu, gubi svoju izvornu funkciju.

Tea Rosić

Gradska knjižnica Crikvenica

Pikabit – bogata zavičajna zbirka

Gradska knjižnica Crikvenica svim je svojim korisnicima, građanima Crikvenice i prijateljima knjižnice otvorila vrata *Pikabita* – digitalne zavičajne zbirke Gradske knjižnice Crikvenica.

Projekt digitalizacije Knjižnica je započela u suradnji s Gradskom knjižnicom Rijeka i u okviru projekta LoCloud osnovala je vlastitu digitalnu zbirku *Pikabit*. U njoj se nalaze digitalizirane stare razglednice Crikvenice i Selca iz zavičajne zbirke Središnjeg odjela knjižnice. LoCloud mreža je najboljih praksi koju sufinancira Europska komisija pod programom CIP ICT-PSP. Cilj projekta LoCloud jest pridodati Europeani više od četiri milijuna digitaliziranih izvora iz europskih kulturnih institucija. Europeana je platforma za slobodno pretraživanje koja sadrži više od dva milijuna digitaliziranih knjiga, fotografija, mapa, snimaka, arhivskih dokumenata, slika i filmova, a neki od najvećih europskih muzeja, uključujući pariški Louvre i Britanski muzej, doprinijeli su

njenom stvaranju. Sada se tom visokom društvu pridružila i Gradska knjižnica Crikvenica!

Pikabit je stara čakavska riječ za ormar pa su djelatnice Gradske knjižnice Crikvenica smatrale da je to savršeno ime za digitalnu bogatu i vrijednu zavičajnu zbirku koja zbog nedostatka prostora u knjižnici godinama čeka u ormaru kako bi ugledala svjetlo dana.

Trenutno *Pikabit* sadrži 704 stare razglednice Crikvenice, ali je u planu nadopunjavanje zbirke ostalim materijalima vrijednih i bogatih zavičajnih zbirki Gradske knjižnice Crikvenica, kamo pripadaju i zavičajne zbirke vrijedne rukopisne i likovne ostavštine Ivana Lončarića Papića i dr. Vinka Antića, a koje se nalaze u Ogranku Selce. Kako je digitalizacija skupa, Gradska knjižnica Crikvenica digitalnu će obradu svojih zavičajnih zbirki pokušati ostvariti podrškom osnivača – Grada Crikvenice, ali i prijavom na natječaje europskih fondova, Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije.

Gradska je knjižnica Crikvenica upisana u Evidenciju stvaratelja arhivskog gradiva DARI pod oznakom GKC (D-151-II), a digitalizacijom svoje građe Knjižnica omogućuje pristup jedinicama građe koje predstavljaju vrijedne i jedinstvene primjerke kulturne, povijesne i znanstvene baštine. Temeljna je svrha projekta povećati pristup i korištenje fonda Knjižnice, posredno zaštititi vrijedne izvornike i omogućiti lakše korištenje često tražene građe.

Posebno zahvaljujemo kolegicama, knjižničarkama, Andreji Silić Švonja i Sari Vukušić iz Gradske knjižnice Rijeka, koje su pružile veliku pomoć u nastajanju crikveničkog *Pikabita*.

Otvorite vrata našega *Pikabita* i uđite u digitalnu zavičajnu zbirku Gradske knjižnice Crikvenica!

Sve objavljene objekte u *Pikabitu* možete vidjeti: na našim web stranicama www.knjiznica-crikvenica.hr, na web adresi LoClouda <https://pikabit.loccloudhosting.net/> i na web adresi Europeane.

PROGRAM MANIFESTACIJE "MAŠKARE 2016." U CRIKVENICI

SUBOTA, 9. SIJEČNJA 2016.

16:00

- Maškaranu druženje u Matkovićima, Matkovići

21:00

- Primopredaja ključeva i dizanje zastave
- Maškaranu zabava, Gradska sportska dvorana Crikvenica

SUBOTA, 16. SIJEČNJA 2016.

21:00

- Maškaranu zabava, Gradska sportska dvorana Crikvenica

NEDJELJA, 17. SIJEČNJA 2016.

15:00

- otvoreni maškaranu pikado turnir, Gradska sportska dvorana Crikvenica
- Čajanka, Gradska sportska dvorana Crikvenica

SUBOTA, 23. SIJEČNJA 2016.

21:00

- Maškaranu zabava, Gradska sportska dvorana Crikvenica

NEDJELJA, 24. SIJEČNJA 2016.

13:00

- **Dječja maškaranu povorka** (polazak povorke s Crnoga mola, u slučaju lošeg vremena u dvorani)

14:00

- **Velika maškaranu povorka** (ulicama grada, program na trgu i u dvorani)

SUBOTA, 30. SIJEČNJA 2016.

21:00

- Maškaranu zabava, Gradska sportska dvorana Crikvenica

NEDJELJA, 31. SIJEČNJA 2016.

10:00

- 11. karnevalski turnir u mini rukometu, Gradska sportska dvorana Crikvenica

15:00

- Čajanka, Gradska sportska dvorana Crikvenica

SRIJEDA, 3. VELJAČE 2016.

17:00

- Maškaranu čakavsko zapolne, aula OŠ Zvonka Cara

SUBOTA, 6. VELJAČE 2016.

10:00

- 6. maškaranu turnir za žene, Bočalište Gornji kraj

15:00

- Maškaranu druženje u Gornjemu kraju, Gornji kraj

16:00

- Vesela čajanka Dječjeg vrtića „Radost“

20:00

- Krštenje mesopusta, maškaranu zabava, Gradska sportska dvorana Crikvenica

SRIJEDA, 10. VELJAČE 2016.

16:00

- **Čitanje šentence i spaljivanje mesopusta**, Trg Stjepana Radića

Predstavljena PoZiCa 2015.

Zbirka literarnih i likovnih radova učenika Poreča, Zaboka i Crikvenice, nakon službenog predstavljanja u listopadu u Zaboku, predstavljena je 1. prosinca u OŠ *Vladimira Nazora* i crikveničkoj publici. Napunivši 18. rođendan *PoZiCa* je prešla u ruke Gradske knjižnice Crikvenica, koja je organizator Natječaja za likovne i literarne radove učenika osnovnih i srednje škole na području grada Crikvenice. U oštroj konkurenciji u kategoriji osnovne škole 1. nagradu osvojio je Antonio Juričić (mentor prof. Jasmina Manestar), 2. nagradu Veronika Horvat (mentor prof. Jasmina Manestar), 3. nagradu Jelena Rubčić (mentor prof. Suzana Grbčić). U kategoriji srednje škole 1. nagradu osvojila je Sara Prpić (mentor prof. Mirna Polić Malnar), dok su 2. nagradu podijelile Iva Pahljić (mentor prof. Ljiljana Butković) i Iva-Valerija Ornik (mentor prof. Nada Rosandić-Picek).

Višestruko nadareni Maro Mavrić

Ne pada jabuka daleko od stabla

Osobito veselje u Crikvenici izazvao je likovni rad učenika Mara Mavrića (mentorica prof. Alison Mavrić), čiji rad *Šetnja uz more* krase naslovnice zbirke *PoZiCa* 2015. Maro je učenik VII. a razreda OŠ *Zvonka Cara*, a njegovu svestranost potvrđuju i brojni uspjesi na natjecanjima: literarni uradak na županijskoj smotri Lidrano 2015., 3. mjesto na županijskom natjecanju iz hrvatskog jezika, 8. mjesto na županijskom natjecanju iz geografije, 9. mjesto na županijskom natjecanju iz povijesti, 11. mjesto na županijskom natjecanju iz matematike, a naslovnica *PoZiCa* došla je kao kruna njegova likovnog stvaralaštva. Mara i njegovog tatu Marijana, poznatog griško-selačkog slikara, najviše veseli činjenica da je rad nastao za vrijeme nastave, čime se dodatno potvrdilo da je Maro uistinu višestruko talentiran.

Mjesec hrvatske knjige

Mnoštvo poslastica za knjigoljupce

Gradska knjižnica Crikvenica, knjižnica je s najbogatijim programom u Primorsko-goranskoj županiji u Mjesecu hrvatske knjige. U studenom su programi bili posvećeni najmlađim stanovnicima Crikvenice pa je nastavljen program *Priča za laku noć* za djecu vrtićkog uzrasta. Književnica Ljerka Car Matutinović, rođena Crikveničanica, novu je knjigu *Duplići Ma i Lu* predstavila učenicima OŠ *Zvonka Cara* PŠ Selce, koji su autoricu i nakladnicu Tajanu Obradović uzbuđeno dočekali prigodnim programom. Učenici prvih razreda OŠ *Vladimira Nazora* subotnje su jutro 7. studenog proveli u društvu svojih učiteljica i djelatnica Gradske knjižnice Crikvenica na trgu ispred crikveničke knjižnice družeći se na suncu sa Sonjom Zubović, autoricom slikovnica *Mjesečevi snovi* i *Kako se gleda abeceda*, koja je uvrštena i u školsku lektiru. Sve crikveničke osnovce posebno je razveselila Crikveničanica Slavica Car Frišova novom knjigom *Maslačak na vjetru*, koja je 10. studenoga svečano predstavljena u Gradskoj vijećnici Grada Crikvenice. Knjigu su uz autoricu predstavile prof. Marija Gračaković, prof. Andrea Car, prof. Silvija Huljina i prof. Irena Krmpotić, a autorica je primjerkom svoje knjige darivala sve predškolce i prvašice Grada Crikvenice.

Mjesec hrvatske knjige završio je u doista bogatom programu okupan zvucima glazbe, a koncert *Glazbene iskricice* svim knjigoljupcima u Narodnoj knjižnici i čitaonici u Selcu 13. studenog darovali su polaznici Glazbene škole OŠ *Vladimira Nazora*, pod vodstvom prof. Darka Majstorovića.

Irena Krmpotić

Čakavčići

Domaća beseda:

vedrenice

im. ž. mn. vedre zimske noći.

Vedrenice su lipe, ali jâko mřzle.

KANOČALON KROZ PROŠLOST

Božić po negdanju

keh vide. Va današnje vrime više se ni polnočka ne maši na polnočku, nego počne i raneje, na deseturu, aš popi moraju poč va drugu crikvu odmašit mašu.

Na sam Božić i do danas je ostala užanca čestitanja Božića familje i prijateljima i obać familje i susedi. Po negdanjoj užance, to je dan kada se si kari oprasčaju i kada se daje ruka pomirenja. Na sam dan Božića danas se, osin opiranja dari keh je prinesal Ded Mraz, spravlja i veli obed na ken se skuplja cela uža, a negde i šira familja. Najčešće se ji purica z mlincami i pečenin kropsnirion uz vavik nan dragu francusku. Nakon ča su se si najili i dobili ko kilo više, tu su još i kakove slaščice keh va vrime blagdani ima kakove van srce poželi, a keh se nikad ne odbija aš se Božić ipak slavi samo jedanput va letu!

Nakon ovako obilatoga jila i slavlja, dolazi par dani mira ki semi dobro dojdju. Trejsetiprvoga nan je Staro leto kada su se negda skupljale starije ženi noseć grančice ružmarina, šmrikvice i ulikvice. Za to su vrime kantale stari novoletnji kanat ki se i danas zakanta – Narančice, jabučice – i kucale po vratih kako bi zaželele se najbolje va mladen letu. Ali nisu balale na bilo ka vrata, nego samo na vrata onih familj ke su neč značile va Crikvenice i ke su bile na dobren glasu. Tako su nekada hodile i po celu noć aš su jih si rado primali.

Drugi dan, na mlado leto, trebalo j' poč Pod murvicu posle ča fini maša. Tamo sej tancalo kolo i slavilo Mlado leto. Uz to, nekad se j' va Ladviću na dan mladoga leta tancalo kolo oko okičenoga maja, a okolo vrata su se nosili venčići od bršljana za dobru sreću va mladen letu. Pred oštarijun Poli Petra bila j' vela jelvica, zapravo maj ki j' bil nakićen baškotimi i narančami pod ken se j' tancalo kolo i kantalo Primorčica konja jaše. Prvo nego se j' hodilo po kućah, trebalo j' poč na mašu zahvalnicu ili, kako su ju neki zvali Tebe Boga falimo, ka je obično bila na pet ur zapolne.

Pripoveda se da su i na dan mladog leta prihajale vinodolske mlakarice ke su crikveniškimi gospojami nosile mliko i usput zaželele se najbolje va mladen letu.

Još jedna je stara crikvenička užanca ka je vezana za mlado leto. Kad bi deca s materun i ocen prišla zaželet se najbolje za mlado leto familje ili susedami, davali bi jin se soldi za dobru ruku. Soldi bi se stavljali va jabuku, a ako je taj kome su čestitali bil malo zamožen, dal bi jin se i srebrnjak. Kada bi prišli doma, soldi bi poznimali i pojili jabuku. Starija deca su dobivala papirnati soldi, ča je va nekeh kućah i danas užanca.

Božićno vrime brzo projde, a njegov kraj nan obilježavaju Sveta Tri kralja ki su šestog prvog. Negda su se Kraljima najviše veselela deca aš bi jih obukli va kralji i poslali da gredu po kućah kantat Tri kralja jahahu... Po crikveničkoj užance saki j' kralj bil trikralj. Bili su zagrnuti plašton, na glave su imeli krune ke bi načinili od kartona i pofarbali va žutu farbu, a va ruke šćap na čijen je vrhu bila škatula od postoli, na

koj je bila zrezana zvezda repatica, a va njoj je bila svećica. Jedan od trikralji je nosil i kanticu va koj su gorele kora i borova smola i onda se je s njun moral mahat kako bi zlazil dim kot zi prve kadilnice. Ve nekeh kućah bi dobili i čagod za pojist ko suhe smokvi, menduli ili orehi. Ako se j' hodilo va kuću od divojke od nekog od trikralji, onda j' ona morala spraviti čagod slatko. Često su i mića deca hodila za trikraljima i gljedala ča delaju veli fanti kako bi i oni onput mogli bit trikralj. Ova užanca je bila va starem delami grada ko ča su Petak ili Kala, a danas je tek ostala va sjećanjima onih ki su va ten nekad bili. Kuliko j' to bila posebna užanca, kazuju nan i versi keh je napisal Drago Gervais, ki je va Crikvenice živel osan miseci, a ka se zove Tri kraji i ka nan govori o malo starijimi trikraljima ki su se napili, pokarali i na kraju finili v reštu.

Dan pred sveta Tri kralja po crikvah se j' blagoslivljala voda i to j' vrime kada počinju blagoslovi po kućah. Ta ista blagoslovljena voda se rabi i za škropljenje zemlji za beričetno novo leto.

Va govoru sa starijimi ljudami zi Svete Jeleni, Svetoga Jakova i Selac keh san pitala kako su se Božić i blagdani negda slavili va njihovem kraju, rekli su mi da su užance bile manje više iste.

Ivan Blažić zi Svetog Jakova mi j' rekal da se j' na Svetu Luciju sadila šenica ka se je za Badnjak stavljala pod borić. Taj se j' borić kitil s čin se je moglo – bonbonimi, harticami... Sjeća se kako su ti zamotani bonboni letami služili ko ukras, a on, ko i sako drugo znatiželjno dite, htel je videt ča j' va hartice pa se j' začudil kad je videl da su to stari bonboni. Za Mlado leto su mladići kantali Narančice, jabučice i Dobro van mlado leto došlo i hodili po kućah kade bi dobili rakijicu, šaku mendul ili kafu od jačmika. Posle Mladoga leta, za Sveta Tri kralja, kad se j' kuća blagoslivljala, raskičeval se j' i borić.

Ivana Manestar zi Svete Jeleni mi j' rekla da ne pameti ni jednu užancu ka j' bila drukčija nego va Crikvenice. Po užance, za Svetu Luciju se sadila šenica, na Badnjak se je hodilo na polnočku, a za Staro leto na doček.

Jerko Antić zi Selac mi j' rekal da se sjeća kako se j' va Selceh nakon polnočke na placi kantalo i tancalo kolo oko božićnjaka kog ni bilo sako leta. Za Božić su hodili va familjarni posjeti, zajedno se obedvalo, iako, veli, da su ti obedi familje najčešće delale saka za se.

Se ove užance ke su bili negda, a i one ke su se zadržale do danas, zapisala j' va svojimi librami Đurđica Ivančić Dusper i one su mi najviše pomogle va ovon kratkon vraćanju va prošlost i oživljavanju negdanjih užanci za vrime blagdani. Oni nan projdu jednako brzo ko i ča dojdju, a va Crikvenice se pomalo čuju bubnji ki nan navješćuju peti štajon ken se vesele kako mladi, tako i stari, a to nan je meso-pust ili maškare ke će Crkvenicu oživet baren do kraja drugog miseca!

Katarina Kružić

Božić

Ivana Spojca, 2.a

Božić je sritan
Božić je zlatan
Za Božić se darivamo,
veselimo
i dari otpiramo!

Božić

Katarina Peričić, 2.a

Božić je šar.
Na Božić se sa deca vesele.
I na polnočku gremo.
Božić je deci drag,
aš ne moramo hodit va školu!

Mikula

Franko Vančina 4.s

Sveti Mikula
Ovo san leto dobar bil
Dok te ni bilo
Samo san bonboni jil.
Celu san noć
Postoli glancal
Da biš va saki postol
Ča god stavljal.

Sveti Mikula

Ivan Jadro, 4.s

Celu san noć sidel na poneštri
I čekal kad će Mikula neć
prnest
I najedanput Mikula j došal
Ma j š njin i Kranpus
dokanpanal.
Nisan znal ča j Kranpus tu delal
Samo san videl da j lancil
naštetal.
Dok je Mikula do mene prišal
Sav se j puten uspuhal.

Božić

David Bogdanović, 2.a

Božić je dan
kad se dari dile.
Za Božić se jelva kiti.
Na Božić se si veselimo
i dari darivamo!

Kranpus

Nikola Šnajdar, 4.s

Vavik san se
Kranpusa bal
I bojim se još
Da me ne strpa
Va on veli koš
A priznat moran
Grdu stvar
Ovih san dani
Bil loš
Ma sejedno mislin:
Mikula j dobar
pa ču i ja
dobit dar.

Mikula

Katarina Peričić, 2.a

Celu san noć bila budna
i pitala se kad će Mikula prit.
Onda san rekla:
„Ja gren spat,
A v jutro da je čizma puna!“

DIŠI JESEN

Frano Knez, 8. r.

Sidin na terasi svoga dvorišća. Deseti misec je, pomalo pada noć, škuri se. Gljedan kako pozdravlja me sunce, spuščca se zad Krka. Gre spat. Krk zgljeda ka vela neman ka će pojist sunce.

More je ulji mirisno, zgljeda ka zrcalo va ko se sunce ogljeda prošaranu lipin kolorimi. Ni daška vitra ni, se je tiho.

Vrime je na strani ribari, aš će oni poč na sviću. Brodice z luke gredu va noćni lov. Morda bude ča od ribi. Poli njih lete galebi ne bi li čapali ku ribu. Vani je još teplo.

Volin deseti misec, aš više ni turisti. Sad smo ostali samo mi domaći. Ulični lampioni hitaju svitla va kuće i vrte, svitile cestu, a tu i tamo projde ki auto. Vidil se da je jesen. Grane pomalo ostaju gole i se je nekako tužno, a opet posebno lipo. Osjetil se va ariji neki spokoj, neka tišina. Tišina koja čakula. Ko da saki vrt ki vidin oko sebe čakula neku štoriju, neke svoje besede. Tu i tamo neki mačak zamjauče i razbije tišinu. Osjetil se kako diši jesen.

Ovo su poetski uradci malih čakavaca iz Crikvenice čija je mentorica Marijana Barac Tomić i čakavaca iz Selca čija je mentorica Lukrecija Stilin. Cure i dečki već osvajaju male književne nagrade pa za budućnost crikveničkoga „ča“, ali i domaćega pjesništva ne treba brinuti.

Božić

Ida Ban, 3. b

Već je Badnji.
Jelvicu kitimo,
kolači pečemo.
Jaslice već paričane
pod jelvun.

Jutra ćemo videt

ča nan je i deda Mraz prnesal.

Prolice

Marija Peko Lončar, 1.r.

Cvate
lipa
rožica
od
moje
none
ružičal!

Moja zvezdica

David Bogdanović, 3.a

Na jelvici bučice,
na bućicah ukras,
a na vrhu jedna lipa zvezdica.

Ta je zvezdica bila mala
al svetila je kot sunce.
Moj brat vavik stavlja
tu lipu zvezdicu na jelvicu.

Imeli smo mi i još zvezdic,
al ta je zvezdica bila najlipša.

Sakoga Božića moja nona
Dojde va moju kuću i vavik reče:

„Tvoja zvezdica mi je najlipša,
A najlipša je aš si ju ti napravil!“

Prolice

Marija Peko Lončar, 1.r.

Moja škola je
vela,
a ja san
mala.

Gren
va školu
da bin više
znala!

Zima

Franko Vančina 4.s

Zimu ne volin
Jer se često razbolin.
Po zimi se:
Ne moreš igrat
Ni nogač na igralištu nabijat
Ni po rivi šetat
Ni po barkah skakat.

Dobrota

Veronica Leogrande, 4.s

Ne bin otela
Da me Kranpus
Va koš klade
Pa ču do Mlkule
Dobra bit
I lipi dari dobit.
Bojin se Kranpusa
Njegovih rogi, lancil i jezika
Da buđen dobra
Sad je-prava prilika.

Blagdanski meni naših starih

Uredništvo *Primorskih novitadi* u društvu gradonačelnika i delegacije Grada Crikvenice već početkom prosinca imalo je prilike okusiti Božić u njegovim najljepšim okusima i mirisima. Članovi Udruge umirovljenika *Sunce* pozvali su nas u želji da nam pokažu kako su Božić stavili naši stari. Osim ukusnih jela, članovi udruge pobrinuli su se da blagdanski stol, božićni ukrasi i božićno drveće izgledaju baš onako kako ih oni pamte iz svoga djetinjstva. Umjesto sveprisutne jelke, članovi udruge iznenadili su svoje goste okitivši smreku kuglicama ili po domaću šmrkvicu *bućicama*, ali i *keksimi*, *narančami*, *orehimi*, *mandarinami*... Pod šmrkvicom mirisala je svježah mahovina na koju su naši vrijedni penzići položili *jaslice*.

Naš domaćin Jure, predsjednik udruge, dočekaio je svoje goste *domaćun rakijun od smokav*.

Za predjelo je, na opće zadovoljstvo, zamirisala *govečka juha s domaćun pašticun*. Jure nam je ispričao kako su Crikveničani bili većinom siromašni, a tek pokoja obitelj mogla si je priuštiti meso češće od jednom tjedno, no za blagdane, a posebice za Božić, uvijek se pronašao koji komadić mesa. Kako su čak i u samom centru grada ljudi znali uzgojiti pokojeg *prašćića* ili *kozu*, najbolji komadić mesa uvijek se ostavljao za Božić.

Zato nam je za glavno jelo naša kuharica Danica Car Laleta servirala *svinjski buncek*, *svinjsku potrbušnicu*, *suhu vratinu*, *pečenu svinjsku plečku*, *domaće kobasice* i *krvavice*. Također, na stolu se našao i *lešo krompir kuhan va linu*, *domaći kuhani kiseli kapuz* i *fažol na salatu*.

Na stolu nije falilo ni dobre kapljice, jer su se naši penzići brinuli da vrč s *črnen* i *belen vinon* ne ostane prazan.

Za desert smo se osladili *orehnjačun* jer upravo je to bila najdraža *slastica našeh nonic* i *nonići*.

Orehnjača način pripreme

ZA TESTO VAN RABI:

60 deki glatke muke

2 deci mlika

2 vele žlice cukara

1 i pol kocka svježeg kvasa

5 celeh jaj

10 deki margarina

1 vaniljin cukar

malo soli

malo ruma

ZA FILU VAN RABI:

60 deki orehi

pola litre mlika

2 vele žice cukara

1 vaniljin cukar

1 vela žlica meda

malo ruma

Mliko, cukar i kvas se pomeša i stavi na teplo. Kad se kvas dignu, ulije se va muku. Va to se dodaju cela jaja, margarin, malo ruma, malo soli i vaniljin cukar. Se skupa se pomeša i po potrebe doda mlika. Kad se testo umesi, stavi se na teplo da se diže.

Dignuto testo se podeli na dva dela, razvalja i namaže filun. Tako pripravn štruce se još malo stave na teplo da se dižu. Kad se šturce dignu, namažu se žumanjkon i stave peč na 180 stupnji oko uru i pol.

Kako pripravit filu?

Cukar stavit na oganj da se rastopi. Kad se cukar rastopi rabi ga polet mlakon i se skupa malo prokuhat. Va vruće mlako i cukar dodaju se orehi i malo meda. Kad se fila ohladi, doda se malo ruma i vaniljin cukar. Filu rabi mazat na testo tek kad se skroz ohladi.

Jubilarni dvadeseti Dječji božićni sajam

Božićna simfonija

U mirisima Božića, u onoj treperavosti u zraku, u onom nečem što prosinac čini bajkovitim, protekao je dvadeseti Dječji božićni sajam.

Kad netko pročita riječ – sajam, odmah u mislima stvori jedan negativan kontekst koji asocira na razne nakupce i pozive na kupnju. No to ovdje nije slučaj. Tko-god je zakoračio 11. prosinca 2015. u OŠ *Zvonka Cara* bio je dotaknut nekim posebnim radosnim osjećajem, nekim nejasnim dahom što povezuje tragove davnina i današnji trenutak. A u tu simfoniju zakoračilo je mnogo naših sugrađana.

Učenici, roditelji, sponzori i učitelji, te ostali djelatnici stvarno su se potrudili kako bi jubilarnom Božićnom sajmu dali posebno ozračje, ostavili poseban trag.

Božićna priredba, posebno vesela, razdragana, raspjevana. Izmjenjivali su se pokret, pjesma, riječ i sklad boja na prelijepoj pozornici. Ne može čovjek ne zastati, ne može ne oćutjeti tu poruku zajedništva, poruku nade i dobrote u svakom stihu, u svakom pokretu, na svakom licu, u svakom srcu. Kako je to jubilarni, dvadeseti sajam program su uveličali i gosti. Prvi puta na sajmu su nastupile Crikveničke mažoretkinje. Svoj doprinos svečanom ugođaju darovala je i Plesna skupina KUD *V. Lisinski* te Gradski ženski zbor *Crkveniškjinje*.

Škola prepuna anđela. Učionice pretvorene u prodajnu izložbu. Lijepo i za oko i za dušu. Svjetlucaju anđeli, mirišu ikebane, ponosito stoje keramički uradci naše Učeničke zadruge *Zvončica* i mama bivših i sadašnjih učenika okupljenih u *Zvončicama*. Tako je bogata bila ponuda da je teško bilo odlučiti što kupiti, što odabrati, svatko se dvoumio hoće li kupiti ukras za bor ili anđela, veliku ili malu ikebanu, svijećnjak, lavandin jastučić, knjigu... Prodavali su se i paketi iznenađenja, koji su prvi nestali. Ti su paketi dar sponzora i svaki ima veću vrijednost od cijene. A bilo je tu doista lijepih darova, slatkiša, knjiga, kozmetike, usluge šišanja, masaže, zatim večere i ostalih

darovnih bonova... Vrijedilo je iščekivati i otkriti što se krije baš u tvom paketiću iznenađenja.

Kao i prethodnih godina posebnu pozornost privukao je Djed Božićnjak, koji je za ovu prigodu poželio fotografiranje te na radost dječice i njihovih roditelja ostvario tu želju uz pomoć fotografa sponzora. Zanimljivo je kako običan školski hol može postati ugodan kutak za ispijanje kave ili soka uz dobar kolač. Prava gradska mala kavana u holu škole, pomalo slična bečkim, uz miris svijeća i dah Božića. Kolači, sokovi i kava darovi su dragih sponzora. Bez sponzora, Grada i društvene sredine ne bi bilo ni sajma, ne bi bilo tih magičnih trenutaka.

I na ovom su sajmu jedan prodajni kutak dobile Škole za Afriku. Naime, to je projekt u kojem sudjeluje cijela škola. Za ovu su prigodu učenici prikupili i darovali pročitanu knjige te ih prodavali po popularnim cijenama. Cilj takvog načina razmjene

knjiga jest probuditi naviku čitanja i potaknuti učenike na humanitaran rad. Naravno da te knjige imaju posebnu vrijednost, bude se i odlaze sa nećijih polica tražeći novi dom. Možda baš one sljedeće godine opet presele u neke druge sobe, u neka druga srca. Uz to, na štandu su se nudili i mali mirisni crni ukrasi punjeni lavandom, anđeli i ostali prigodni proizvodi za Božić. Cjelokupan utržak biti će uplaćen na UNICEF-ov račun, za projekt Škole za Afriku.

Velik broj posjetitelja, ponesenih čudnom glazbom dobrote, poput najljepše simfonije, ispuniše školski prostor. Najbolji pokazatelj da vrijede svi oni sati uloženi u izradu prigodnih proizvoda, da vrijede svi osmijesi utkani u tu Božićnu bajku, zadovoljna su srca posjetitelja. Dječji božićni sajam najbolji je primjer povezanosti škole, roditelja i društvene sredine, te je neprocjenjiva vrijednost u našem gradu. Malo je reći svima – hvala, jer bez vas ne bi bilo nas.

Julijana Plenča

Tako se voli škola

Od ideje do 20. dječjeg božićnog sajma

Kad netko slavi dvadeseti rođendan, onda je to veliki doživljaj. Raduju se tada svi. I obitelji i prijatelji. No, kad je rođendan Božićnog sajma, i to dvadeseti, onda slave i ulice i ptice i ljudi, i more i krošnje i sunce.

Kako čovjek ima umijeće gledanja unatrag, umijeće sjećanja, umijeće pamćenja tragova nekih početaka, moramo se osvrnuti na vrijeme prije dvadesetak godina.

S pravom možemo reći, davne 1996. godine u Osnovnoj školi Zvonka Cara osjetio se zamah nekih novih misli, osjetilo se nešto u ljudima što promišlja o većoj povezanosti škole, o otvorenosti prema sredini, prema roditeljima, o boljem odnosu učenika i učitelja.

U omotaču takvih razmišljanja javlja se ideja Dječjeg božićnog sajma u školi.

Nositelji te ideje bile su Zvončice, majke ili bake naših učenika koje su odlučile darovati dio svoga vremena, dio svoje kreativnosti i dobrote za napredak škole, i uz njih naravno naša Učenička zadruga u nastajanju, i učitelji. Od ideje do ostvarenja sve je išlo poput nekog sna.

Izrađivale su se čestitke, božićni ukrasi, ikebane, suveniri... Kad se u jednu ideju spoje srca velikih i malih, uspjeh ne može izostati. U izrađivanje prodajnih uradaka uključilo se preko pedesetak roditelja. Ostali su dali svoj doprinos u pečenju kolača, u prodaji na samom danu sajma, u sponzorstvu za pakete iznenađenja. Te aktivnosti podržalo je i šire društveno okruženje pa su se uključili kao sponzori.

Sajam je bio dio božićne čarolije. Od učionica postadoše prodajni prostori, od hola ugodno mjesto za ispijanje kave ili soka uz kolač. Izmjenjivala se pjesma, radost, nada, mir, svjetlost, glazba, mameći osmijeh na lica i šaljući onu tako potrebnu nit nade u srca svih posjetitelja.

Tako je krenulo...

Sljedeće godine osniva se Učenička zadruga Zvončica i sve dobiva još veći zamah. Uključuju se svi, i veliki i mali. Društvena sredina očekuje nešto novo. Niču ideje, ostvaruju se zamisli. Svi dišu samo za jedno, ostvariti dan prepun radosti, prepun snova i prikupljenim sredstvima osigurati kvalitetne pomake u nabavi školske opreme.

I tako se zakotrljamo poput kamenčića u Dubračini, svake godine različiti, a opet jednaki, opet prepoznatljivi. Mijenjamo se, ali iza sebe uvijek ostavljamo trag.

Trajamo dvadeset godina i svake se godine, mjesecima prije sajma u školi ostvaruju one niti povezanosti koje razumiju samo oni koji zajedno nešto stvaraju, koji za jednu ideju volontiraju, daruju... Škola je od prikupljenih sredstava nabavila multimedijalnu opremu, bijele ploče, pijanino, fotokopirni aparat, mikrofone, televizore, golove i koševce za igralište, zemljopisne karte, suknje za folklor, LCD projektore, laptop, keramičku peć, uredila pozornicu i zabavni park ispred škole... No nije najveća vrijednost u toj materijalnoj dobiti. Najvrjednije je sve ono ljudsko što se pokrene u svima koji sudjeluju u izradi ili kupovini pri posjetu Božićnog sajma, najvrjedniji je taj plamen čarolije što se uvuče u ljudska srca i onda tu traje, te poput iskrice tinja do sljedećeg sajma.

Kako su Zvončice pokretači naše prepoznatljivosti u društvenoj sredini, red je da malo prostora posvetimo i njima.

Tko su Zvončice

Zvončice su skupina mama, baka i učiteljica sadašnjih ili bivših učenika, koje daruju svoje vrijeme, svoj osmijeh i rad za boljitak škole. Uz učeničku zadrugu Zvončica djeluju tijekom cijele školske godine, ali im je najizazovniji Dječji božićni sajam. Među prvim zvončicama nalazile su se Maggy Car, Dina Đuretek, Seka Tomaić, Marijana Liebhart, Anita Jurin, Nada Manestar, Anette Petrović, Anita Škiljan, Elma Dujčić, Emira Manestar, Sanja Kuna, Diana Katnić, Božica Katnić, Irena Tabako, Smiljka Švarc i Diana Crnić. Hvala im što su potakle naš Božićni sajam, što su bile kreativne, pune samopouzdanja i dobre volje, pa su to prenijele i na nas. Tako su potekle prve kapljice tog slapa dobrote. Ne može se zabilježiti što su sve učinile da bismo mi danas imali projekt po kojem smo prepoznatljiviji kao škola.

Neke zvončice odlaze, neke dolaze, neke već dvadeset godina traju. Ne možemo ih sve nabrojiti, jer dvadeset godina je veliki dio vremenskoga kolača, ali svima smo zahvalni, svih se rado sjećamo i često ih spominjemo. Ovogodišnja ekipa zvončica radila je u sastavu: Anita Škiljan, Meggi Car, Elma Dujčić, Emira Manestar, Sanja Kuna, Slavica Kraljić, Diana Smiljanec Bosanac, Branka Bosanac, Dina Malenica, Maja Rebernik, Luca Muller, Anita Jeličić, Smiljka Švarc, Anja Kostanjšek Brnić, Diana Crnić, Tamara Domijan i Klaudija Brkljača.

Čovjek bi pomislio kad ti dijete ode iz osnovne škole da i ti napustiš školu. Ali u našem slučaju to se nije dogodilo. Dio Zvončica od samog je početka s nama. S nama stvaraju, s nama kreiraju, s nama promišljaju i proizvode sve ono što mašta može zamisliti a ruka učiniti. Punih dvadeset godina s nama, s učiteljima, učenicima i Učeničkom zadrugom, s jednom idejom, idejom ljubavi prema školi. Drage Zvončice, tako se voli škola, tako se stvara jedan novi, bolji svijet.

Obilježen Međunarodni dan svjesnosti o prijevremenom rođenju

Palčići ne žive samo u bajkama

Grad Crikvenica i Gradska knjižnica Crikvenica prvi su se put uključili u obilježavanje Međunarodnog dana svjesnosti o prijevremenom rođenju, koji se svake godine obilježava 17. studenog. Bogati program započeo je humanitarnom akcijom Slikovnica i majica za Palčiče na različitim lokacijama, a majice u ljubičastoj i bijeloj boji po cijeni od 50 kn, kao i slikovnice po cijeni od 30 kn, mogle su se kupiti tijekom cijelog dana. Taj veliki dan ove se godine obilježavao pod motom „Obucimo Hrvatsku u ljubičasto jer naši najmanji heroji Palčići to zaslužuju!“ Svojim, ali i brojnim Palčićima diljem svijeta, podršku su u jutarnjim satima pružili i crikvenički osnovci akcijom Brodić za Palčiče. Njih 800 iz OŠ Zvonka Cara i Vladimira Nazora izradili su ljubičaste papirnate brodiće, i u pratnji svojih učitelja pustili ih u more s dobrim željama za sve male borce. Crikveničkim osnovcima pridružio se i gradonačelnik Damir Rukavina u društvu v.d. ravnatelja Gradske knjižnice Crikvenica Irene Krmpotić.

Program se poslijepodne nastavio u Gradskoj vijećnici, gdje je prim. mr. sc. Vesna Mahulja Stamenković, dr. med. specijalist pedijatar – neonatolog, održala predavanje o Palčićima iz Riječkog rodilišta.

Nakon predavanja program je nastavljen predstavljanjem slikovnice Palčići ne žive samo u bajkama Mirjane Melec. Slikovnicu su predstavile v.d. ravnatelj Gradske knjižnice Crikvenica Irena Krmpotić i autorica Mirjana Melec, također mama Palčica koja radi kao odgojiteljica u Dječjem vrtiću Markuševac. Predstavljanje je bilo na državnoj razini jer je Gradska knjižnica Crikvenica jedina ustanova

u Republici Hrvatskoj koja je sufinancirala slikovnicu i sunakladnik je uz Klub roditelja Palčica. Ilustratorica te zanimljive slikovnice učiteljica je likovne kulture iz OŠ Sesvete, Stela Perić. Na kraju večeri autorica je u ime Kluba roditelja nedonoščadi Palčići i Gradske knjižnice Crikvenica crikveničkim palčićima Niki Ragužu, Tinu Mataiji, Klari Bezić i Steli Jurinčić podijelila slikovnice, a praksa darivanja slikovnice svim novorođenim Palčićima preselila će se i u sva hrvatska rodilišta. U večernjim satima

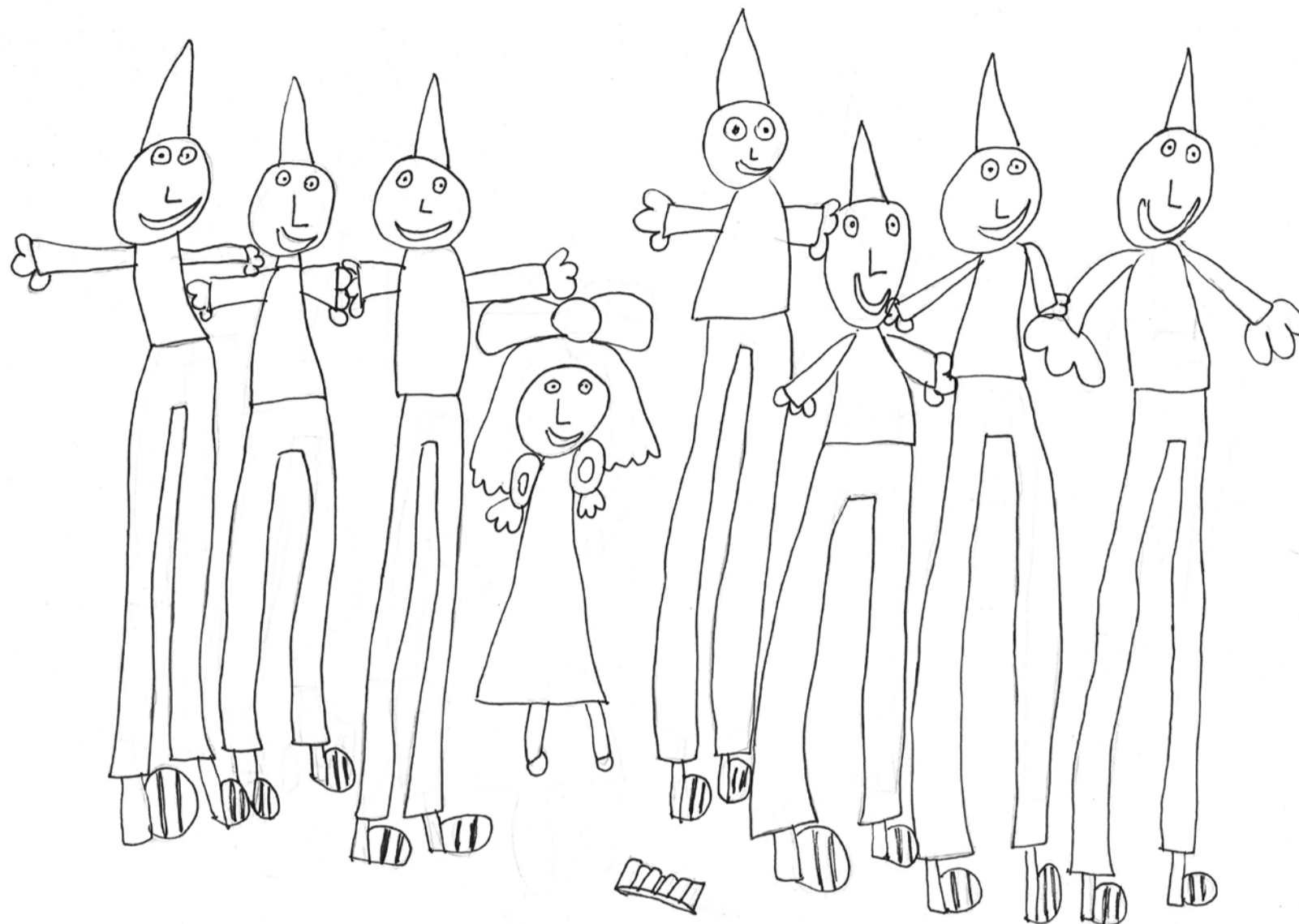
slikovnica je premijerno predstavljena i na Kanalu Ri, u emisiji IKB Ča skalica.

U projekt obilježavanja Međunarodnog dana svjesnosti o prijevremenom rođenju Gradska knjižnica Crikvenica ušla je uz veliku podršku Grada Crikvenice i crikveničkih mama Palčica, a taj vrijedni projekt nastaviti će se brojnim akcijama i događanjima.

Irena Krmpotić

Oboji malu Snjeguljicu i velike patuljke, koje je nacrtala Eva Šimić.

Nova crikvenička slikovnica

Kad bi Snjeguljica bila mala, a patuljci veliki

Ovih je dana objavljena nova dječja slikovnica koja će zasigurno razveseliti crikveničke mališane, a vjerojatno i mnoge odrasle. Njen naslov odmah ćemo povezati s čuvenom bajkom *Snjeguljica i sedam patuljaka* braće Grimm, ali crikvenička je *Snjeguljica* u mnogočemu neobična. Prije svega, zbog zamijenjenih uloga, Snjeguljica je postala manja od patuljaka, a druga je neobičnost autorstvo crikveničke maštovite verzije. Radi se o pravom autorskom timu koji je osmišljavao priču i izradio ilustracije. Autorski je tim predvodila Branka Cvija, odgojiteljica u Dječjem vrtiću *Radost*, a u timu se našlo čak 20 autora: Andrej Bogdanović, Lea Božić, Luka Car, Marlen Car, Lucija Gregović, Karlo Hrman, Marta Ivančić, Vid Krešić, Lea Lučić, Leon Ljubobratović, Dea Maravić, Antonio

Matejčić, Ivano Sundać, Eva Šimić, Domagoj Šojat, Marta Ujdenica, Andrej Uzelac, David Valković, Sandi Valković i Karla Vukić.

Suradnja je očito bila odlična, pa je vrtićka maštovita družina zajednički ostvarila cjelovit projekt, na čemu bi im mogli pozavidjeti i mnogi odrasli. A taj je sjajan projekt ugledao svjetlo dana zahvaljujući pak dobroj suradnji dvije gradske ustanove: Centra za kulturu *Dr. Ivan Kostrenčić* i Dječjeg vrtića *Radost*. Financijsku potporu, osim Gada Crikvenice, dalo je i nekoliko crikveničkih

tvrtki: Derossi, Kirica, Vumi, Kredenca, Beauti salon *Eva* i frizerski salon *Mirela*. Oni koji budu prelistali tu duhovitu slikovnicu vjerojatno će oduševiti i činjenica da je tekst preveden na engleski, ali i na crikveničku čakavicu, pa slikovnica doprinosi i očuvanju lokalnoga govora. Slikovnica se objavljuje u pravo vrijeme, u radosno vrijeme Adventa i prigodnih darivanja, te će se kao prikladan dar sigurno naći u ponekoj crvenoj čizmici i ispod božićne jelke.

Sanja Škrgatić

Prof. Irena Vretovski, učiteljica matematike u OŠ Zvonka Cara – predavačica u E matematičkoj učionici

Četvrt stoljeća E učionice

Projekt E učionice za darovite matematičare, nedavno je proslavio svojih 25 godina postojanja. Davne 1990., kada je pokrenut, predstavljao je značajan korak u unapređenju rada učitelja matematike s učenicima koji mogu više i bolje.

Ideja je niknula među učiteljima OŠ Gornja Vežica, a upravo u toj osnovnoj školi u Rijeci i danas se održavaju radionice/vježbaonice jednom tjedno za darovite učenike od četvrtog do osmog razreda iz Rijeke i okolice. S njima rade eminentni nastavnici osnovnih i srednjih škola i sveučilišni profesori. Voditeljica E učionice profesorica je Alena Dika iz OŠ Vežica.

Ponosni smo što je jedna od učiteljica u E matematičkoj učionici i profesorica Irena Vretovski, učiteljica matematike iz OŠ Zvonka Cara, koja je u zvanju napredovala u učitelja savjetnika.

Uključena sam u projekt desetak godina, što mi predstavlja veliko zadovoljstvo, izazov i mogućnost vlastitog usavršavanja. Posljednjih godina i učenici naše

škole uključeni su u rad E učionice te su sudjelovali u ekipi E učionice na Festivalu matematike u Puli, rekla je prof. Vretovski.

Da iskustvo rada u tom projektu ostane zapisano, odlučili smo se na izdavanje publikacije, *Biltena E učionice*. Izdali smo zbirku stručnih radova mentora, zbirku zadataka, a ove godine zbirku nastavnih priprema za radionicu. Glavni urednici su profesorica Alena Dika i dr. sc. Ivan Dražić, profesor na Tehničkom fakultetu u Rijeci.

Svi oni ističu kako taj projekt pokazuje učenicima da matematika može biti drugačija i zabavnija, a učenici polaznici redovito postižu značajne uspjehe na županijskim i državnim natjecanjima.

U suradnji s profesoricom Alenom Dikom i dr. sc. Ivanom Dražićem predstavili smo naše istraživanje: *Percepcija matematičkih zadataka kod učenika osnovnoškolske dobi na stručno-metodičkom skupu održanom od 5. do 7. studenoga 2015. godine u Puli*.

Na skupu je bilo preko 470 učitelja, nastavnika i sveučilišnih profesora matematike iz Hrvatske i regije. Na fotografiji:

prof. Alena Dika, voditeljica E učionice (lijevo) i prof. matematike Irena Vretovski iz OŠ Z. Cara Crikvenica na proslavi 25. godine rada E učionice, s najnovijim biltenom

Desiree Pečaver

UČENICI OŠ VLADIMIRA NAZORA NAGRAĐENI NA NATJEČAJU Čakavčići pul Ronjgi

Od malih nogu njeguje se naš zavičajni ČA

Učenici OŠ *Vladimira Nazora* već četrnaest godina sudjeluju u stvaranju zbirke čakavske poezije „Čakavčići pul Ronjgi“ te na taj način njeguju pisanje čakavskim izričajem, a pjesme su inspirirane primorskim motivima. Devet puta učenici su nagrađeni za svoje literarne radove, a čak je tri puta naslovnice krasio likovni rad učenika te crikveničke osnovne škole. Ustanova *Ivan Matetić Ronjgov*, koja je organizator manifestacije, i ove je godine iznenadila pozivom na svečanost predstavljanja nove zbirke „Čakavčići pul Ronjgi“ 21 učenika iz OŠ *Vladimira Nazora*. Svečana prezentacija održana je u Domu kulture *Hreljin*.

Frano Knez, učenik osmog razreda, ove je godine nagrađen drugom nagradom u kategoriji radova učenika od petog do osmog razreda. Frano je žiri oduševio radom pod naslovom „Diši jesen“, a njegova je mentorica profesorica hrvatskoga jezika Suzana Grbčić. Marija Peko-Lončar, učenica drugog razreda,

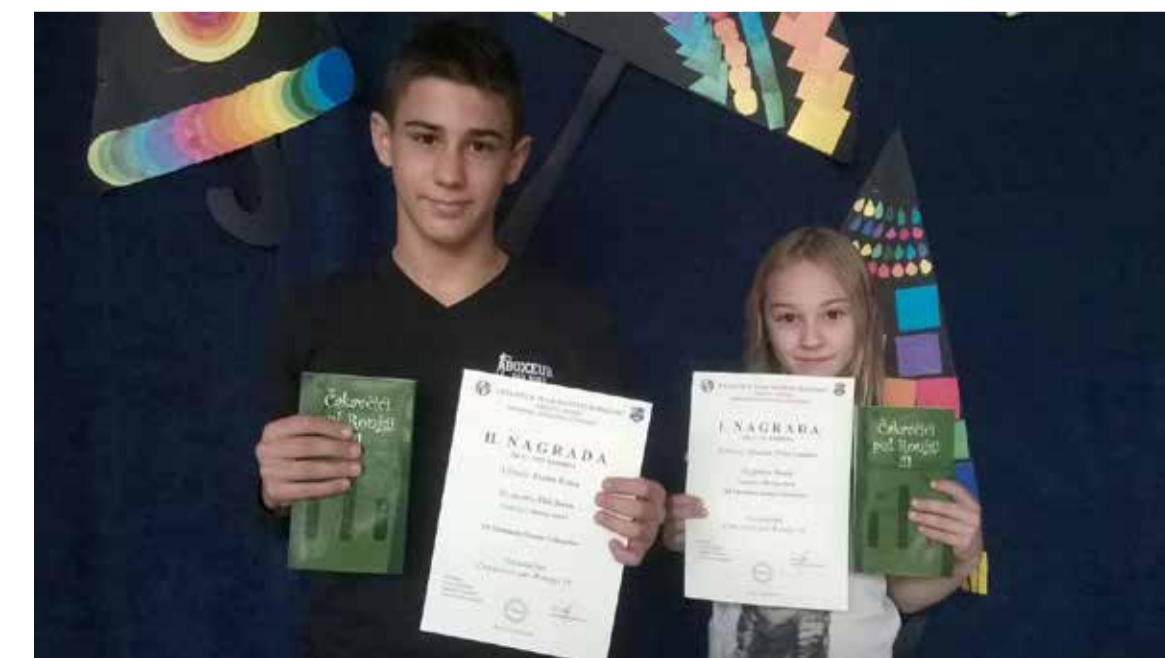
Primorskenovitadi

dobila je prvu nagradu u kategoriji radova učenika od prvog do četvrtog razreda, i to za pjesmu „Škola“, a njena je mentorica učiteljica razredne nastave Marijana Pohl. Rad iste učenice pod naslovom „Proliće“ našao se među radovima u užem izboru, a u užem izboru bio

je i rad pod naslovom „Mesto za buševanje“ učenice Gee Grbčić iz PŠ *Jadranovo* i mentorice Ankice Gržac, učiteljice razredne nastave.

Proglasenjem i čitanjem najuspješnijih radova započeo je i 22. natječaj Čakavčići pul Ronjgi. U iščekivanju pozivnice za predstavljanje nove zbirke radova, crikvenički osnovnoškolci već su prionuli igri riječi, s naglaskom na našem zavičajnom ČA.

Jasmina Manestar

MALE MUDRE SOVE

Od ove pedagoške godine u Dječjem vrtiću *Radost* započinje kraći program za potencijalno darovitu djecu predškolske dobi – *Male mudre sove*. Darovitost je sklop osobina koje omogućuju pojedincu da dosljedno postigne iznad prosječni rezultat u jednoj ili više aktivnosti kojima se bavi. U vrtićkoj dobi djeca iskazuju uglavnom potencijalnu darovitost – tek mogućnost da se u starijoj dobi potencijal očituje u potpunosti kao zrela, produktivna darovitost. Izrazito je važno dovoljno rano prepoznati posebne znakove u ponašanju djeteta, osigurati što poticajnije okruženje jer to znači povećati mu šanse da razvije svoj potencijal.

Uvjeti za početak provođenja programa ostvareni su uz financijsku potporu Grada Crikvenice, Primorsko-goranske županije i Hrvatske elektroprivrede. Provedena je edukacija osoblja za rad s potencijalno darovitom djecom, opremljen je kabinet i nabavljeni su psihologijski testovi.

Kraći program vode odgajateljica Branka Cvija, posebno educirana za rad s darovitom djecom, i psihologinja Marija Miškulin. U programu *Male mudre sove* djeca se potiču na kreativno mišljenje, istraživanje i aktivno učenje kroz igru i zabavu.

PODRŠKA RODITELJSTVU – SAVJETOVALIŠTA ZA RODITELJE

Sretan roditelj – sretno dijete!

Prema Konvenciji o pravima djeteta svaki roditelj u ispunjavanju roditeljskih odgovornosti ima pravo na podršku. U Dječjem vrtiću *Radost* podrška roditeljstvu pruža se i kroz rad savjetovališta za roditelje. Savjetovalište se orijentira na tri područja rada pa tako djeluje zdravstveno, psihološko i savjetovalište za poticanje ranog razvoja djeteta.

Teme, dileme, zabrinutosti zbog kojih se roditelji javljaju u psihološko savjetovalište mogu biti raznolike: neke se tiču razvojnih problema djece, neke se odnose na odgojne dileme, dio tema odnosi se na životne gubitke, rastave, donošenje važnih životnih odluka. U takvim situacijama potražiti podršku odraz je osobne snage, a ne slabosti. Psiholog ne dijeli savjete, recepte, niti nudi instant rješenje. Cilj je savjetovanja pružiti podršku roditelju u odabiru načina suočavanja sa životnim izazovima.

Zdravstveno savjetovalište za roditelje osmišljeno je kao podrška i pomoć roditeljima u rješavanju zdravstvenih pitanja – o prehrani, njezi i zdravlju djeteta. Posebno kod roditelja najmlađe djece javljaju se dileme oko prilagodbe na djetetove zdravstvene potrebe, kao kod alergija, kroničnih bolesti, prehrane... Uz pomoć medicinske sestre roditelji mogu doći do stručne informacije i podrške u skrbi za dijete.

U savjetovalištu za poticanje ranog razvoja djeteta roditelji mogu dobiti informacije i stručnu podršku rehabilitatora u poticanju različitih područja razvoja svog djeteta. Savjetovalište nudi procjenu djeteta u svim područjima razvoja, na osnovi koje se nude preporuke roditeljima za različite intervencije – odabir postupaka i kreiranje okruženja koji podržavaju razvoj djeteta. Roditeljima se u sklopu savjetovališta nudi i trening roditelja prema DIR/Floortime metodi.

Kontakti za dogovor termina u savjetovalištu: 091 241 7997 (psiholog), 091 241 7993 (zdravstvena voditeljica), 051 241 799 (rehabilitator), a voditelje savjetovališta možete posjetiti i osobno u Dječjem vrtiću *Radost*.

Dječji vrtić „Radost“

Sveti Nikola u Crikvenici

U nedjelju, 6. prosinca, sveti Nikola pohodio je Crikvenicu. U Adventskom parku darivao je djecu i fotografirao se s njima za svoj obiteljski album jer želi imati sliku sa svakim dobrim djetetom kojemu je uručio dar. Božićni vlakci vozio je badava i djecu i darove. Nezaboravan događaj. Tko ne vjeruje u Svetoga Nikolu, dabogda odrastao!

I crikvenički su ribari nastupili u blagdanskome duhu, darivajući svoje sugrađane

prženim ribama i odličnim brudetom. Županijska lučka uprava organizirala je polaganje križa u more i panoramsku vožnju brodom. Planira se ubuduće svake godine baciti vijenac na mjesto gdje je položen blagoslovljeni križ kao znak sjećanja na sve stradale pomorce i ribare. Bilo je još mnoštvo događanja, koja su upotpunila izvrstan dojam o svim ovogodišnjim pred-blagdanskim manifestacijama u Crikvenici.

Ivica Tomić

4. HNL – zapad 2015./2016.

Nogometaši Crikvenice idu mirno na zimski odmor

		Ut	Pob	Ner	Por	G+	G-	B
1	JADRAN	15	11	3	1	31	10	36
2	LOŠINJ	15	9	4	2	27	11	31
3	VINODOL	15	9	3	3	26	20	30
4	GROBNIČAN	14	8	5	1	29	15	29
5	FUNTANA	15	6	7	2	26	11	25
6	NAPRIJED	14	6	3	5	19	16	21
7	ROVINJ	15	5	5	5	21	22	20
8	CRIKVENICA	15	6	2	7	19	21	20
9	MLADOST	15	5	3	7	19	24	18
10	ORIJENT	15	5	3	7	15	25	18
11	LOKOMOTIVA	15	4	5	6	19	19	17
12	NEHAJ	15	4	4	7	19	22	16
13	OTOČAC	15	4	2	9	19	31	14
14	HALUBJAN	15	2	8	5	13	25	14
15	RUDAR	15	3	3	9	13	18	12
16	BUJE	15	1	2	12	10	35	5

Nakon odigranih 15 kola jesenjeg dijela prvenstva Četvrtre hrvatske nogometne lige, Crikvenica se nalazi na sredini ljestvice s osvojenih 20 bodova. Šest pobjeda i dva neodlučna rezultata, uz sedam poraza, bili su dovoljni za miran zimski san. Nema opasnosti od napuštanja Četvrtre hrvatske lige jer posljednji – Buje, ima tek četiri, a pretposljednji Rudar 12 bodova, ali su i prvi Jadran i drugoplasirani Lošinj odmakli s 36, odnosno 31 bodom. Na slici je mlad i perspektivan dvadesetogodišnji napadač Crikvenice Jurica Njegovan, čiji je jesenski učinak od šest postignutih golova i tri asistencije solidan, budući da je imao problema s ozljedom, ali od toga sjajnog mladića može se očekivati još mnogo više.

Svjetsko prvenstvo u ribolovu

Reprezentacija srebrna, Tea zlatna

Na 23. svjetskom prvenstvu u ribolovu s obale za seniorke, održanom u Portugalu, hrvatska je reprezentacija osvojila odlično drugo mjesto, a Crikveničanica Tea Radil postala je svjetska prvakinja. Naša reprezentacija nastupila je u sastavu: Tea Radil, Ardena Bajlo, Željka Marković, Dijana Lukšić, Sava Dešković i Gordana Sikirić. Dakle, ekipnom srebrnom medaljom, osim Tee Radil okitila se još jedna Crikveničanica, Dijana Lukšić.

Na prvenstvu je sudjelovalo devet reprezentacija. Prve su bile Francuskinje, druge Hrvatice, a treće Portugalke. Ako se ima u vidu da su nastupale reprezentacije

velikih pomorskih zemalja, poput Italije, Španjolske i Njemačke, onda je uspjeh naših djevojaka tim veći.

Tea je Radil, kao i uvijek, bila sjajna. Dva dana zaredom bila je pobjednica dana te je natjecanje završila samo s 21 negativnim bodom. Tea i Dijana vratile su se na vrijeme iz Portugala, baš na dan kad je u Crikvenici održavan Adventski maraton, pa su djevojke uz darove imale i svečan masovni doček, kojemu se pridružio i gradonačelnik Crikvenice Damir Rukavina, koji je Tea Radil, uz čestitke, predao prigodan dar.

Ivica Tomić

Sezona 2015./2016.
2. HRL Žene

ŽRK Murvica županijski prvak

		U	P	N	P	D	+/-	B
1.	ARENA	9	8	0	224	: 173	51	16
2.	ZAMET 2	9	6	0	252	: 233	19	12
3.	SLOGA	9	6	0	264	: 247	17	12
4.	RUDAR	9	6	0	238	: 226	12	12
5.	SENIA	9	6	0	274	: 289	-15	12
6.	IVANIĆ	8	5	0	238	: 195	43	10
7.	MURVICA	9	4	0	216	: 213	3	8
8.	UDARNIK	9	4	0	238	: 244	-6	8
9.	LOKOMOTIVA 2	8	3	0	195	: 192	3	6
10.	LIBURNIJA	9	2	0	236	: 257	-21	4
11.	SAMOBOR	9	2	0	223	: 279	-56	4
12.	ZAPREŠIĆ	9	1	0	216	: 266	-50	2

Nakon devet odigranih kola Crikveničanke su na prvenstvenoj ljestvici Druge ženske rukometne lige Zapad sedme s osam osvojenih bodova, ali su u kupu ponovile lanjski uspjeh plasirajući se u šesnaestinu kupa Hrvatske. Time su zapravo, po drugi put zaredom, postale prvakinja Primorsko-goranske županije, što je ravno podvigu. Glavni trener ŽRK Murvica Mladen Prskalo zadovoljan je i postignutim rezultatima i stanjem u klubu:

Možda smo objektivno mogli osvojiti u ovom dijelu sezone još četiri boda s kojima bi bili u vrhu ljestvice, gdje nam je i mjesto, ali nas sportska sreća nije baš mazila. Mislim da ćemo do kraja prvenstva namiriti izgubljeno i biti među prvih četiri-pet ekipa, što je naš objektivni domet. U kupu smo

po drugi put zaredom najbolji u Županiji i u šesnaestini finala možemo dobiti za protivnice i najbolje hrvatske ženske rukometne ekipe, primjerice Podravku, što bi bio praznik rukometa u Crikvenici. Sportaši smo i rezultat nam je bitan, ali možda je i važnije od rezultata to što je u klubu atmosfera odlična zahvaljujući sjajnom radu našeg predsjednika Damira Ljubanovića, tajnice Višnje Smoljan te Ramiza Đekića i ostalih članova rukovodstva.

Najveća vrijednost našega kluba jest veliki fond mladih i perspektivnih domaćih igračica u svim kategorijama. S mladim naraštajima igračica osvojili smo treće i sedmo mjesto u Hrvatskoj. Jako se veselimo našim mladim dobnim skupinama igračica s kojima se radi kvalitetno te će one iz godine u

godinu bivati sve bolje, tako da klub s njima ima sjajnu perspektivu.

Dakako nije sve bajno. Termini za treninge su nam takvi da neke igračice jedan tjedan treniraju, a drugi pauziraju zbog školskih obveza. To dakako mora ostaviti posljedice na formu. Nije nam jedini cilj postizati vrhunske rezultate, želimo postići, odnosno održati masovnost u svim natjecateljskim kategorijama. Želimo okupljati djecu, raditi s njima, pravilno ih usmjeravati, odgajati i na koncu stvarati domaće igračice koje će biti sposobne za visoke sportske domete. Mislim da smo doista na dobrom putu. Nadamo se da će to prepoznati i drugi, a prije svega gradski čelnici, kazao nam je trener ŽRK Murvica Mladen Prskalo.

Ivica Tomić

Peti Adria Advent Marathon

Marija Vrajić oborila rekord maratona

U nedjelju, 29. studenog, u organizaciji Jadrana d.d i suorganizaciji Grada Crikvenice, po lijepom, sunčanom i toplom vremenu, neuobičajenom za ovo doba godine, održan je adventski maraton, koji se sastoji od tri utrke – maratona, polumaratona i utrke za građane na deset kilometara. Odlične utrke po stazi, koja se gotovo ne odvaja od mora, sjajni rezultati, više od tisuću trkača iz dvadesetak zemalja te mnogobrojna publika, osnovne su odlike crikveničkog maratona.

Na petom po redu crikveničkom adventskom maratonu pobijedio je James Emuria iz mađarskog tima *Benedek*, s vremenom 2:37:36,8, drugi je bio njegov klupski kolega Janos Tamas Nagy, ali je prava junakinja utrke Marija Vrajić iz Atletskog kluba *Maksimir*, koja je prošla kroz cilj kao ukupno treća i dakako prva u ženskoj konkurenciji, s vremenom 2:44:14,1 popravivši tako dosadašnji ženski rekord maratona za više od sedam minuta. U muškoj konkurenciji treći je bio Paolo Bravi iz tima *Grottini*. U ženskoj konkurenciji iza čudesne Marije Vrajić, koja se pretplatila na pobjede na crikveničkom maratonu, na drugu poziciju plasirala se Nikolina Šustić s desetak minuta zaostatka, a isto je toliko iza nje u cilj ušla trećeplasirana Helen Csöngö.

Na ženskoj polumaratonskoj utrki prva je bila Jepkurui Gladys Biwott iz tima *Benedekt*, s vremenom 1:23:01,0. Druga je bila njena klupska kolegica Zita Kacser, a treća Aleksandra Fortin. U muškoj konkurenciji trijumfirao je Kipchirchir Justus Kiprono iz tima *Benedekt*, s vremenom 1:07:48,0, na drugo mjesto plasirao se njegov klupski kolega Masai Moses

Komon, dok je treći bio Mitja Krevs iz kluba *Marathon Novo Mesto*.

U revijalnoj utrki građana na deset kilometra prva je bila Slovenka Nika Brodnik, druga je kroz cilj prošla Petra Jakopović iz Atletskog kluba *Agram*, a treća Šejla Adilović iz DSR *Maraton Uljanik*. U muškoj konkurenciji pobijedio je Leon Pandža iz Triatlon kluba *Rival*, drugi je bio Bojan Vidmar DTP *Trebnje*, a treći Domagoj Jakopović iz AK *Agram*.

Jedna je Laura

Jedna jedina, a nije coca-cola već Laura. Jedina crikvenička maratonka Laura Zahirović osvojila je u maratonskoj utrki treće mjesto, u kategoriji do 35 godina, s vremenom 3:35:25,3, bila je sedma u ukupnom plasmanu u ženskoj konkurenciji, a ako se računaju svi natjecatelji prošla je kroz cilj 45. To je sjajan rezultat za tu simpatičnu pravnicu, koja se bavi marketingom i svaki dan pretrči više od 20 kilometara. Naravno, sama jer tko bi je mogao pratiti? Naime, Laura je amaterka ili samouka maratonka, bez kluba, trenera i stručne pomoći. Povremeno joj pokojim

Pobjednici ženskog maratona

savjetom pomaže trener Boksackog kluba *Sveti Mihovil* iz Zagreba jer je slučajno dečko njene najbolje prijateljice. Laura trči jer voli trčati. Prije četiri godine prijavila se na adventski polumaraton, a kad je vidjela da može i više, prešla je na maratonske utrke. To joj je bio treći adventski maraton, koji joj je donio i treće mjesto i brončanu medalju u njenoj konkurenciji. Može ona i bolje. Bravo Laura! Do sada su Laurini nastupi, nažalost, ostali nezapaženi. Možda bi organizatori mogli ubuduće pripremiti i neke posebne nagrade ili barem diplome za natjecatelje iz Crikvenice. Nema u našem gradu puno ni muškaraca ni žena koje mogu istrčati maraton.

Ivica Tomić

Humanitarno boćanje

U subotu, 28. studenoga, u Boćarskom domu *Hrastenica* u Čavlima održan je boćarski turnir kao dio humanitarne akcije namijenjene Socijalnoj samoposluzi, a sve u sklopu obilježavanja 15. rođendana televizijske kuće Kanala Ri. Na humanitarnom boćarskom turniru sudjelovala je i ekipa iz Crikvenice te predsjednik gradskog vijeća Lovorko Gržac, zamjenica gradonačelnika Silvia Crnić i zamjenik gradonačelnika Veselko Mutavgjić, koji su odmjerili snage s rukometašima RK *Zamet*. Iako su utakmicu izgubili s 5:1, svojom su igrom pridonijeli prikupljanju sredstava za Socijalnu samoposlugu.

Damir Polsek u kategoriji do 23 godine osvojio je drugo mjesto na polumaratonu

Marko Šarlija na polumaratonskoj utrki stigao je 124 od ukupno 259 natjecatelja

Sjajna crikvenička maratonka Laura Zahirović

U ovome broju Novitadi objavljujemo fotografiju čija je autorica naša čitateljica Lidia Basha. Ako želite da se vaša fotografija nađe na ovome mjestu u jednom od sljedećih brojeva Primorskih novitadi, pošaljite odabrane fotografije na e-mail novitadi@crikvenica.hr.

Zavodnik
(uvodnik za one koji novine čitaju odostrag)
Piše: Acivi Ćimot

Zagonjan ili Hakan

Dragi moji koji volite otraga i čitati novine, pred vama je treći broj jedinih novina koje dobivate badava. Pa sad, da je baš posve badava, i nije. Uzmemo mi od vas nešto poreza, naknada, prireza i tako, uglavnom skupimo dovoljno da vam možemo darovati novine.

U drugom broju Novitadi nismo napisali ni slova o izborima za Sabor. Sada znate i zašto. Ne isplati se trošiti prostor niti tintu na takve likove. Umjesto Mosta mi radije pišemo o mostu, onomu našem starom kamenom, koji odnedavno mijenja boje brže nego neki političari stranke. On se bogme zna i zacrvjeti, a političari nikada, premda oni imaju mnogo više razloga za sram od našega čestitog i čvrstog mosta.

Ali ne brinite ništa. U novoj godini sve će se promijeniti. Standard će, čvrsto sam uvjeren, naglo krenuti prema gore, naša će se djeca vratiti iz Irske, a bit će toliko slobodnih radnih mjesta da ćemo morati uvoziti radnu snagu. BDP će vrtoglavo porasti, zaduženost će se strmoglaviti u ponor, Mamić će napisati bonton, *Dinamo* će razbiti *Barcelonu*, Kirci će početi pitati češ ča popit umjesto češ ča platit. I naravno, na vrbi će roditi grožđe! Sve to čeka nas u 2016.

Ima još dobrih vijesti. Političari neće više lagati niti krasti. Neće ni manje. Da, dobili smo i dva naša saborska zastupnika, točnije zastupnicu i zastupnika. Hm, naša? Ne znam koliko će, doista, biti naši, ali bi, kakve su prilike, u njihovim biografijama moglo pisati - *odradili časni saborski mandat u trajanju od dva i pol mjeseca*. Koliko je to, doista, časno zanimanje najbolje govori onaj vic, kad su se sastale dvije prostitutke na ulici pa jedna pita drugu bili ona voljela biti saborska zastupnica, a ova druga odmahuje rukom i veli, *ma kakvi, sram me je i što ovo radim*.

Ja ću u 2016. godini ponovno promijeniti ime, ali moram dobro razmisliti prije negoli izaberem novo. Kada je svojevremeno došao na vlast Ivica Račan, brzopleto sam reagirao, požurio i promijenio ime u Ivo. I dođe Sanader. Tako ti je kad čovjek ne razmisli. Koje ime uzeti? Znam sigurno koja imena ne dolaze u obzir: Zoran, Slavko, Radimir, Tomislav, Božo... jer su se ta imena već osramotila ili su na dobrom putu da se osramote. Veselko i Lovorko također ne dolaze u obzir jer premali je Crikvenica grad da bi imao dva Veselka ili dva Lovorka. Svakom gradu dosta je po jedan od te vrste.

Ovaj put ne smijem se zaletjeti. Moram dobro razmisliti. Možda uzmem neko žensko ime. Nekako se žene, čast nečasnim iznimkama, ipak manje brukaju nego muškarcima. Pošto već imamo Silviu bez „j“, ja bih mogao biti sa „j“. Iako razmišljam i o imenu Hakan. Turci su na ovim prostorima jugoistočne Europe bili petsto godina i, koliko ja znam, ni jedan Hakan nije optužen da je krao ili lagao. Mogao bih ja promijeniti i prezime. Hakan Car? Što kažete? Sa sadašnjim prezimenom svi misle da sam Zagonjan. Što mislite, je li bolje biti Turčin ili Zagonjan? Ma nemam ja ništa protiv Zagonjana, dapače, ali nedavno, dok sam na Grobniku razbijao u boćama Zagonjane Neđu i Milivoja, čujem kako Grobničani sa strane komentiraju: *tko će koga već svoj svoga*. U svakom slučaju, kako ću se zvati u 2016. godini, izvijestim vas u jednom od sljedećih brojeva, ako mi ovi što im imena završavaju na „o“ ne daju u međuvremenu otkaz jer ih često spominjem u toj rubrici. Svima vama, pa i onima koji vole sprijeda, naravno i Zagonjanima i Turcima, želim čestit Božić i sretnu novu godinu. Ovaj, Turcima samo novu godinu.

SASTAVIO: MICA ŠUBAT	PODRUČJE POVIŠENOG ATM. TLAKA U ODNOSU NA OKOLINU	AMERIČKA GLUMICA („KLUB PRVIH SUPRUGA“)	GLAZBALO ULIČNIH SVIRAČA	EDDIE MURPHY	IZVIRE U SCHWARZ- WALDU I UTJEČE U RAJNU	MANEKENKA BANKS	JEDINST- VENI GLAZBENI IZRIČAJ U BIH	PASTA	SASTAVNI VEZNIK	GLUMICA ZADORA	FRANCUSKA GLUMICA ISABELLE („POSSES- SION“)	KLUB MODRIČA I KOVČICA	ŽENKE KONJA	ZADARSKI PJEVAČ, DUŠKO („OČI PUNE SUZA“)	TURSKI UGLEDNIK
SREDIŠTE ZABAVNIH ZBIJANJA TJELKOM PROSINCA U NAŠEM GRADU													„LANTAN“ SELO NA GROBNIS- CINI IZ KOJEG POTJEČE NAŠA PRED- SJEDNICA		
ČUVENI BRAZILSKI ARHITEKT, OSCAR (BRAZILJIA)									NOSITELJ NEKE IDEOLOGIJE DRAMA H. IBSENA						
MJESTO BLIZU POREČA				NASTUPA NA DOČEKU STARE GODINE U CRIKVENICI											
„INGENIEUR“				MIT. OSNI- VAČ TEBE I BUDVE VELEGRAD U ITALJI					DOKAZ O IZBIVANJU S MJESTA ZLOČINA OLINKA VIŠTICA					NASTUPAJU U CRIKVE- NICI 26. PROSINCA	
ŠPANJOL. NOGOMETNI KLUB IZ VIGA						NOGO- METAŠ LENNON					REŽISER „METRO- POLISA“, FRITZ „ZAPAD“				
MICA KOSTELIĆ			STRANKA MIRELE HOLY MORSKI GREBENI					RAZNOŠAČ AVIZA						5. VOKAL KREČNJAK OD ZRNACA SLIČNIH IKRI	
AUSTRAL. GLUMICA, MIRANDA (SUPRUGA O.BLOOMA)											UMAK NAŠ NAZIV ZA OTOK				
DJELOVI CVIJETA, LATICE											ŠKRT JE I NOSI KILT				
SLIKAR GLIHA („GROMAČE“)											USKA ULICA U PRIMORJU				
NEKORIŠ- TENI													13. I 10. SLOVO „URUGVAJ“		
AMERIČKA PTICA ILI NAŠA DOKTORICA CAR															

SPOJA PLAST

Stolarija sa stilom

**ČESTIT BOŽIĆ I
USPJEŠNU NOVU 2016**

Vinodolska 10, 51260 Crikvenica Tel: +385 (0)51 786 504,
Fax: +385 (0)51 244 431 info@spoja-plast.hr, www.spoja-plast.hr

Božićna poruka gradonačelnika Crikvenice Damira Rukavine

Drage moje sugrađanke i sugrađani, zahvaljujući vašem povjerenju imam prigodu čestitati vam božićno-novogodišnje blagdane kao gradonačelnik Crikvenice, već sedmi put. Vjerujem da ste primijetili kako je, iz godine u godinu, naš voljeni grad sve ljepši i ugodniji za život, a tijekom blagdana prepun radosti i zabave.

Uvjeren sam da ste uživali u predblagdanskim danima i večerima u našem Adventskom parku, divili se novom ruhu našeg kamenog mosta i veseloj dječjoj igri oko bora i adventskoga vijenca na trgu. Dječji su osmijesi svima nama najveća nagrada za uloženi trud.

Drage moje Crikveničanke i Crikveničani, kao i vi, moji suradnici i ja radimo za naš grad s puno ljubavi jer je Crikvenica, za nas kao i za vas, najljepši i najdraži grad na svijetu. U svoje ime i u ime mojih suradnika, svima vama, vašim obiteljima i svima koje volite, želim čestiti Božić i na dobro vam došlo novo leto!

